

MTI.

Kiadás: Magyar Távirati Iroda, Budapest, Vllk. Bródy Sándor-utca 3-7. Telefon: 232-230, 432-230
A szerkesztőségért és a kiadásért a vezérigazgató felel

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás

1952. szeptember 17.

6 óra -- perc

Sztahanovisták az új színházi évadról

i Im/EM/RS FT K 5 +10

Megkezdődött az új színházi évad. A színházak nézőterein a közönség soraiban ott ülnek a dolgozók, a sztahanovisták, a munka hősei. Ma, amikor már új közönsége van a színházaknak, a dolgozók legjobbjai arra törekednek, hogy társaik közül is egyre többen éljenek a művelődés jogával: járjanak rendszeresen színházba, gazdagodjanak a szocialista kultúra értékeivel. Erről beszélgetett a Magyar Távirati Iroda munkatársa Szóczei Sándor Kossuth-díjas Kovácsal, a MÁVAG kovácsológyárának művezetőjével és Komáromi Lajos kétszeres sztahanovista szerszámlakattal.

A színház jobb munkára ösztönöz

- Nem mindegy, hogy az ember milyen kedélyállapotban végzi a munkáját - mondja Szóczei Sándor. - Egy jó könyv, egy érdekes színházi előadás hatása napokig tart. Felvillanyoz, új gondolatokat ébreszt. És mert nemcsak szórakoztat, hanem tanít is: jobb munkára ösztönöz. Én igyekszem pótolni azt is, amit a múlt rendszer büne miatt mulasztani voltam kénytelen. Gépipari technikum hallgatója vagyok, de a szórakozásból is kiveszem a részem. Családommal szívesen járunk színházba. Tavaly operabérletünk is volt: de én inkább az olyan szindarabokat szeretem, mint a "Tűzkeresztység" és a "Felejtethetlen 1919". Különösen az utóbbi jelentett számomra nagy élményt. Ott láttam magam előtt megelevenedni, amiről annyit olvastam, tanultam. Itt bent az üzemben már többször beszéltem az elvtársaknak arról, mit jelent nekünk a színház, amely most már értünk van, a mi életünket tükrözi. Szeretném, ha dolgozótársaim többször járnának színházba. Gyakori az ellenvetés, hogy nem érnek rá színházjegyek után szaladgálni. De itt van a színházi bérlet, amely biztosítja a helyet. Viszont, akik a bérletezés programját összeállítják, vigyázzanak arra, tartsák be, amit a dolgozóknak ígérnek, hogy valóban azokat a szindarabokat láthassa bérletével a dolgozó, amelyekért tulajdonképpen a bérletet megvette.

K

/szakszabályának

Komáromi Lajos kétszeres sztahanovista szerszámlakatos,

aki

a Ganz Villamosági Gyár női- és férfi kézilabdavezetője is, azt tervezi, hogy a csapat a jövőben rendszeresíti a kollektív színházlátogatásokat.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás

1954. szeptember 17.

6 óra 05 perc

/Sztahanovisták az új színházi évadról. . . folyt./ i Im/Hm/PE FT K

- Azelőtt bizony a magunkfajta dolgozóknak nem volt alkalmuk arra, hogy operába járjanak. Ha mégis egy-egy bemerész-
kedett a "kakasülőre" a szünetekben meg sem mozdult a helyéről.
Kényelmetlenül érezte magát a parádés uri közönség között. Most
kimondhatatlan jó érzés színházba menni. Tavaly a feleségemmel
együtt operabérletünk volt a Városi Színházba. Elöl, a negyedik
sorban ültünk. Láttam a "Faust", a "Lammermoori Lucia", a "Lakmé"
a "Hoffmann meséi" című operákat. A "Diótörő"-t, ezt a gyönyörű
szovjet balettet a két gyermekemmel láttam. Elvittem a kislányo-
mat és a kisfiamat is. A gyermekeim nagy színházlátogatók, pedig
a kislány csak kilenc, a fiú pedig tizenegy éves. Látták már a
"Cigánybáró"-t, a "János vitéz"-t, és a "Denevér"-t. En gyermek-
koromban nem is álmodhattam ilyenről. Büszke vagyok arra, hogy a
dolgozó nép államában mi dolgozók megszerezhetjük gyermekeinknek
ezt az örömet. Ebben a színházi évadban azokat az operákat szeret-
ném látni, amelyeket eddig még nem láttam. A szaktársaknak már
többször mondtam, ne féljenek a "komoly zenétől". A jó zene a leg-
jobb szórakozás. A színházi bérlettel pedig elveti az ember a
jégybeszerzés gondját is. /MTI/

A MÁV szimfónikusok

i Bx/tot/PR M K

a nyári idényben kilenc operaelőadásban vettek részt. Az Állat-
kerti Szabadtéri Színpadon a Rigoletto-t, a Traviata-t, a Pillangó-
kisasszony-t, és a Sevillai borbély-t játszották, a honvédek szá-
mára pedig a Bánk bán-t. Hét nyilvános hangversenyt adtak a Mun-
kácsy Mihály-utcában lévő Munkácsy-kert szabadtéri színpadán.
Előadásaik között operaest, Wagner-est és Lehár-est is szerepelt.
Ezenkívül huszonkét üzemi hangversenyt és három rádió-hangversenyt
is adtak. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 3. kiadás

1952. szeptember 17.

6 óra 10 perc

Hírek a kerületi tanácsok munkájáról

i Im/PE M K 4 +5

Pesthidegkúton, a Dimitrov-utca 80. szám alatt rövidesen befejeződnek a kulturotthon átépítési munkálatai. A kulturotthonban színházterem és könyvtár is lesz. Az átépítési költség 232.000 forint. A könyvtárt már október elsején átadják a dolgozóknak.

X X X

A XVIII. kerületi tanácstagok beszámolókon többször felmerült a kérés: addig is, amíg a kerület valamennyi utcájába bevezethetik a vízvezetékot, gondoskodjon a tanács a dolgozóknak jó ivóvizről. A kérést teljesítették: az Ády Endre- és Lea-utca, valamint a Kisfaludy- és a Bajcsy Zsilinszky-utca kereszteződésénél egy-egy közkutató létesítene.

X X X

A Zárda-utca 4. szám alatt mintaszerű, modern bölcsőde épül hatvan kisgyermek részére. A II. kerületben kevés a területi bölcsőde, az új bölcsőde megkönnyíti a dolgozó anyók munkavállalását. A Zárda-utcai bölcsőde építkezése 360.000 forintba kerül, a munkálatok előreláthatólag november elején fejeződnek be. /MTI/

- - -

Kossuth Lajos születésének 150. évfordulója alkalmából a Magyar Rádió ünnepi műsort sugároz

i Ha/PE M K 4 +5

Kossuth Lajosról, születésének 150. évfordulója alkalmából a Magyar Rádió több ünnepi műsorában emlékezik meg.

Szeptember 19.-én, pénteken 9.20-kor a Petőfi-adó megszólal a "Kossuth Lajos bankója" című ifjúsági hangjátékot, a tiszaburai állami általános iskola uttörőinek szánt ajándékmuorbán. A Kossuth-adó 18.10-kor mutatja be a "Kossuth Lajos alkja a zenében" címmel a magyar szabadságharc nagy vezetőjével foglalkozó népi és műzenei alkotások legjavát. Így Bartók Béla "Kossuth" című szimfonikus költeményéből is közvetítenek egy részletet. Szilágyi Vilmos előadása Kossuth természettudományos világnézetét mutatja be. /Kossuth-adó 19 órakor/. A Kossuth-adó 22.25-kor mutatja be többek között Polgár Tibor ünnepi kantátáját, amelyet Kossuth születésének 150. évfordulójára írt.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 3. kiadás

1952. szeptember 17.

6 óra 10 perc

Hirek a kerületi tanácsok munkájáról

i Im/PE M K 4 +5

Pesthidegkúton, a Dinitrov-utca 80. szám alatt rövidesen befejeződnek a kulturotthon átépítési munkálatai. A kulturotthonban színházterem és könyvtár is lesz. Az átépítési költség 232.000 forint. A könyvtárt már október elsején átadják a dolgozóknak.

x x x

A XVIII. kerületi tanácstagok beszámolókon többször felmerült a kérés: addig is, amíg a kerület valamennyi utcájába bevezethetik a vízvezeték, gondoskodjon a tanács a dolgozóknak jó ivóvizről. A kérést teljesítették: az Ady Endre- és Lea-utca, valamint a Kisfaludy- és a Bajcsy Zsilinszky-utca kereszteződésénél egy-egy közutat létesítenek.

x x x

A Zárda-utca 4. szám alatt mintaszerű, modern bölcsőde épül hatvan kisgyermek részére. A II. kerületben kevés a területi bölcsőde, az új bölcsőde megkönnyíti a dolgozó anyók munkavállalását. A Zárda-utcai bölcsőde építkezése 360.000 forintba kerül, a munkálatok előreláthatólag november elején fejeződnek be. /MTI/

- - - - -

Kossuth Lajos születésének 150. évfordulója alkalmából a Magyar Rádió ünnepi műsort sugároz

i Ha/PE M K 4 +5

Kossuth Lajosról, születésének 150. évfordulója alkalmából a Magyar Rádió több ünnepi műsorában emlékezik meg.

Szeptember 19.-én, pénteken 9.20-kor a Petőfi-adó megszűnt a "Kossuth Lajos bankója" című ifjúsági hangjátékot, a tiszaburai állami általános iskola uttörőinek szánt ajándékmuorbán. A Kossuth-adó 18.10-kor mutatja be a "Kossuth Lajos alakja a zenében" címmel a magyar szabadságharc nagy vezetőjével foglalkozó népi és műzenei alkotások legjavát. Így Bartók Béla "Kossuth" című szimfonikus költeményéből is közvetítenek egy részletet. Szilágyi Vilmos előadása Kossuth természettudományos világnézetét mutatja be. /Kossuth-adó 19 órakor/. A Kossuth-adó 22.25-kor mutatja be többek között Polgár Tibor ünnepi kantátáját, amelyet Kossuth születésének 150. évfordulójára írt.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás

1952. szeptember 17.

6 óra 15 perc

/Kossuth Lajos születésének. . . folyt./ i Ma/PE SL K

Szombaton 15.25-kor a Petöfi-adón Szeberényi Lehel tart előadást, "Kossuth Lajos Sunlában" címmel. Ebben Kossuth emigrációjának egyik szakaszával, sunlai tartózkodásával foglalkozik. Megmutatja, milyen nagy szeretettel fogadta Kossuthot a bolgár nép, s ott tartózkodása milyen mély emlékeket hagyott a nép körében.

Ezekon kívül számos műsorban közvetít a rádió Kossuth-dalokat, katonanótákat, verbunkosokat. /MTI/

- - -n-

Évente több mint három és félmillió forint értékű szines fém megtakarítást érnek el az RM Szerszángépgyárának dolgozói

i Ma/Mo/PE SL K 4

Uzemcink dolgozói újítások bevezetésével, a technológiai eljárások megváltoztatásával, a minőség megjavításával egyidejűleg csökkentik a szines fémek felhasználását. Az importanyag-takarékossági mozgalom terén a Rákosi Mátyás Művekben legutóbb a Szerszángépgyár dolgozói értek el jó eredményt.

A műszaki osztály kollektívájának javaslatára az eddigi bronzból készült csapágyakat most acélból készítik és csupán a csuszófelületen alkalmaznak szinesién gyűrűt. Így például a pelc-ollók csapágyainak készítésénél 25 kilogramm helyett csak két és fél kiló bronzot használnak fel. Az eddigi kísérletek alapján megállapították, hogy az ilyen csapágyak az előírt követelményeknek teljesen megfelelnek, sőt a gyakorlat azt bizonyította, hogy csapágykopásnál a csere sokkal gyorsabb és egyszerűbb.

Ezzel az új gyártási eljárással a Rákosi Művek Szerszángépgyárának dolgozói évente több mint három és félmillió forint értékű szines fémeket takarítanak meg. /MTI/

- - - -

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 5. kiadás

1952. szeptember 17.

6 óra 20 perc

Az "Építsük, szépítsük iskoláinkat" mozgalom eredményei a XX. kerületben

i Kj/HM/PE M K 4

A tanács éa a dolgozók közötti kapcsolat megerősödésének egyik bizonyítéka az is, hogy a kerületek lakói közül egyre többen vesznek részt az "Építsük, szépítsük iskoláinkat" mozgalomban. A XX. kerületben a nyári hónapokban - amíg az általános iskolák tanulói az ország legszebb üdülőiben töltötték szünidejüket - a szülői munkaközösségek és a patronáló üzemek társadalmi munkával mintegy hetvenezer forint értékben szépítették, csinosították a kerület iskoláit.

A Török Flóris-utcai általános iskola szülői munkaközössége például az iskola udvarán sportpályát létesített és a tanácsterem, az igazgatói szoba ablakaira függönyt vásárolt. A patronáló üzem dolgozói újrafestették az osztályok butorait, ki-jevitették az ajtózáradakat és több tantermet kimeszeltek. Az Attila-utcai általános iskolában a szülői munkaközösség tagjai salakozták és fákkal ültették be az iskola udvarát, a tanulóknak pedig labdarugó felszerelést és könyveket ajándékoztak. A Lázár-utcai általános iskola szülői munkaközössége a nyári hónapokban kulturális előadásokat rendezett és a bevételből kísérleti felszereléseket vásárolt a fizikai szertár részére. /MTI/

- - - -

A Kaliber Gyár békebizottságai kezdeményezéseikkel is segítik a terv teljesítését

i SB/HM/PE SL K 4

A Kaliber Gyár hat békebizottságának tagjai egyéni példamutatásukkal, felvilágosító munkájukkal, kezdeményezéseikkel járulnak hozzá a terv teljesítéséért vívott harchoz. Sós László, az idomszerész műhely békebizottsági tagja átlag 150-160 százalékos teljesítménnyel dolgozik s most arról számoltatott be, hogy befejezte 1952. évi tervét. Jó munkával jár az élen Cserna Béla békebizottsági titkár is, aki már decembernél tart évi tervével.

K

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás

1952. szeptember 17.

6 óra 25 perc

/A Kaliber Gyár békebizottságai. . . folyt./ i SB/EM/PE SL K

A békebizottság kezdeményezésére új, szovjet módszert vezettek be a havi rendszeres könyvelési zárlat gyors elvégzésére. Az adminisztratív dolgozók azelőtt a hónap közepére készítették el a zárlatot, az új módszer szerint először 12.-re, most szeptember 9.-re fejezték be a havi könyvelési zárlatot. Ezzel jelentősen segítik a gyár dolgozóinak munkáját. Az adminisztráció kimutatásai alapján így gyorsabban megszüntethetik a rendellenességeket, hiányosságokat.

A békebizottságok tagjai a gyár sportéletének fellendítéséhez is hozzájárulnak. Így a vállalatnál már 127-en tették le az MTK próbákat és november 7.-én arról akarnak beszámolni, hogy a dolgozók 40. százaléka megkapta MTK jelvényét. A sporttól felfrissült dolgozók jobban végzik munkájukat is. Erről tanuskodik az, hogy a vállalat kollektívja augusztusban 110.6 százalékra teljesítette készárutervét. Szeptember első felében pedig mintegy 110 idomszert és négy mozdonysebességnérőt készítettek terven felül.

E hét végén műhelyenként béke-kisgyűléseket tartanak a békebizottságok, hogy a vállalat valamennyi dolgozójával együttesen felkészüljenek a III. Békekongresszusra. /MTI/

----- 2.
Új híd szerkezettel bővítik az összekötő vasuti hidat

i SB/tot/PE SL K 4

A budapesti déli összekötő vasuti hid megnövekedett forgalmának lebonyolítására az eddigi két híd szerkezet mellé egy harmadikat építenek a MAVAG dolgozói. Az első, mintegy negyven méteres vasszerkezetet szeptember elején szállította a vállalat hidműhelye. A középső hidpillérnél már jórészt fel is szerelték ezt a vasszerkezetet. A hidműhely lakosbrigádjai Illés Ferenc művezető irányításával úgy végzik munkájukat, hogy a következő, Pest felé nyúló negyven méteres híd szerkezetet már 28.-ra elkészítsék és le is szállítsák. Ennél a munkánál Böck Ferenc és Molnár Kálmán brigádja átlag 120 százalékos teljesítménnyel dolgozik. A hidműhely dolgozói október végére elkészítik az összekötő vasuti hid új híd szerkezetének középső két hidnyílásához szükséges alkatrészeit és így a hidépítők ezt a részt már december elejére össze is szerelik. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

.B 7. kiadás

1952. szeptember 17.

6 óra 30 perc

Naponta hat íróasztalt készítenek terven felül a Budapesti Irodabutorgyár dolgozói

i gyr/B/PE Li K 4 +20

Gombos István, a Budapesti Irodabutorgyár kétszeres sztahanovistája, a szakma legjobb mőse, ebben az évben harmincezer íróasztalhoz szükséges falcolást, /az ajtózársnál a csukáshoz szükséges bevágás/ végzett. E héten már 1953. januári tervét teljesíti száz százalékos minőségi munkával.

- Minden nap új ötleten töröm a fejem - mondja Gombos István, - hogy szebb és jobb íróasztalt készíthessünk. Munka közben sokszor eszembe jut az asszony... Tizenöt évvel ezelőtt vettem feleségül, mint segédmunkásnőt. Nehezen képzeltem volna el akkor, hogy az én egyszerű feleségem valaha vezető állásba kerül. Ma: ott ül az íróasztalnál, vezető állásban a KÖZ. RT-nél. Hamarosan új íróasztalt kap, - talán éppen az kerül hozzá, amelyen én is dolgoztam. Békebizottsági tag vagyok, minden nap többet, jobbat termelek. Augusztus 20.-ra felajánlottam, hogy 155 százalékra emelem teljesítményemet, elértem a 180-at. Most a békekongresszus tiszteletére 190 százalékot akarok teljesíteni.

A Budapesti Irodabutorgyárban Gombos István és a többi kiváló békeharcos lendülete magával ragadta a többi dolgozót és az eredmény, hogy naponta hat íróasztalt készítenek terven felül. Harmadik negyedévi tervüket két-három százalékkal akarják túlszárnyalni.

Minden nap új ötlet, kisebb-nagyobb javítás a munkamódszeren, a munka jobb szervezése javítja a termelést és azt tervezik, hogy a jövő héten már nyolc íróasztalt készítenek terven felül. Most szervezik át az anyagellátást. Minden dolgozó időben megkapja az anyagot, nem kell várakoznia, ezzel sok munkaidőkiesés szűnik meg. /naponta

Az éves terv túlteljesítéséért - mondja Gombos István - második gépházat állítunk fel, nagyrészt a saját erőnkől. A két gépházzal gyorsabban tudunk termelni, mert az anyag feldolgozás közben nem tesz meg felesleges utat. Könnyebbedik a munka, mert nem kell emeletről a földszintre hordozni az anyagot. /MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás 1952. szeptember 17. 6 óra 35 perc

Budapesten pénteken reggel már 53 helyen kifizetik a csütörtökön kisorsolt Második Békekölcsön-kötvények nyereeményeit

k OTP PE Li Ie

A Második Békekölcsön nyereeményisorsolásának első napján kisorsolt nyereemények kifizetését az Országos Takarékpénztár fiókjai már pénteken reggel megkezdik.

A Második Békekölcsön nyereeményeit Budapesten 53 takarékpénztári fiókban vehetik fel, akik az első napon nyertek. Kerületek szerint közöljük a nyereeménykifizető Országos Takarékpénztár-fiókok címeit:

I.kerület: Krisztina-körút 75., II.kerület: Széna-tér 7., Mártirok-utja 3. és a Ganz Villanossági Gyar üzemi takarékpénztára, III.kerület: Tavasz-u. 13. valamint az Obudai Hajógyárban és a Goldberger Textilgyárban lévő üzemi takarékpénztárak, IV.kerület: /Ujpesten/ Bajcsy Zsilinszky-ut 13., valamint az Egyesült Izzó, a Chinoin Vegyészeti Gyar és a Duna Cipógyár üzemi takarékpénztára, V.kerület: Marx-tér 9., Nádor-utca 16., Felszabadulás-tér 5.alatt, valamint a Pénzügyminisztérium és a Magyar Nemzeti Bank üzemi takarékpénztárai, VI.kerület: Sztálin-ut 23, Lenin-körút 76, VII.kerület: Somogyi Béla-ut 1., Rákóczi-ut 84., Lenin-körút 41., VIII.kerület: József-körút 33. alatt, valamint a MAVAG, a Ganz Vagon, a Ruggyantaárugyar üzemi takarékpénztárai, IX.kerület: Mester-u. 4., Tolbuchin-körút 5, valamint Magyar Gyapjufonó és Szövőgyár üzemi takarékpénztárai, X.kerület: Körösi Csoma-ut 16., valamint a Kőbányai Textilgyár, a MAV Északi Járműjavító, a Kőbányai Zománcgyár, a Műszaki Gumigyár üzemi takarékpénztárai, XI.kerület: Móricz Zsigmond-körtér 18., valamint a Beloiannis-gyar, az EMLIG, a Kelenföldi Textilkombinát és a Gamma üzemi takarékpénztárai, XIII. kerület: Pozsonyi-ut 33., valamint az Elektromos Művek, a Daru-gyar és Gheorghiu-Dej Hajógyár üzemi takarékpénztárai, XIX.kerület: /Kispest/ Vörös Hadsereg-utja 134., valamint a Vörös Csillag Traktorgyar, a Kistext és a Férfiruhagyár üzemi takarékpénztárai, XX.kerület: /Pesterzsébeten/ Kossuth Lajos-utca 38., valamint a Sortex üzemi takarékpénztára, XXI.kerület: /Csepel/ Rákóczi-ut 136, valamint a Rákosi Mátyás Művek és a Magyar Postógyár üzemi takarékpénztárai. Üzemi takarékpénztár működik még a XIV. kerületben az Alumíniumgyárban és a XVI. kerületben az Ikarusz gyárban.

Az Országos Takarékpénztár kerületi fiókjai minden bemutatott nyereókötvényt kifizetnek. Az OTP betétgyűjtő és kifizető helyei csak 10.000 forintig fizetik ki a nyereeményeket, az üzemi takarékpénztárak természetesen csak az illető üzemben dolgozók nyereeményel kisorsolt kötvényeit váltják be, 1000 forint nyereeményig. A postahivatolok szeptember 22.-től kezdve váltják be a kisorsolt kötvényeket 1000 forint nyereeményig.

Az ezeknél nagyobb nyereemények csak az OTP kerületi fiókjaiban vehetők fel. /MTI/

KO

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás

1952. szeptember 17.

6 óra 40 perc

Az elmúlt héten Bács-Kiskun megye érte el legjobb eredményt a segéd munkás toborzás terén

i Bur/Va/PE Li K +10

Fejlődő iparunk s az ötéves terv nagy építkezései számára nemcsak kiváló szakmunkásokra, hanem segéd munkásokra is szükség van. Ezért országsszerte állandóan folyik a segéd munkás toborzás.

A megyei tanácsok dolgozói versenyezve harcolnak azért, hogy toborzási tervüket hétfől hétre teljesítsék, sőt túlteljesítsék. Az elmúlt hét folyamán legjobb eredményt Bács-Kiskun megye érte el. Toborzási tervét 334 százalékra teljesítette. Igen jó eredménnyel következnek mögötte Baranya, Hajdu, Szabolcs és Szolnok megyék is. Ezek a megyék nemcsak globálisan, hanem iparágonként is a szükségletnek megfelelő arányban teljesítették a toborzási tervet. Jó eredményeikkel hozzájárultak ahhoz, hogy az elmúlt héten másfélszer annyi segéd munkás érkezett a különböző munkahelyekre, mint amennyit előirányoztak. A segéd munkára jelentkezők háromnegyed része egy és két évre szóló szerződést kötött azzal a vállalattal, amelyiknél a munkát megkezdte. Ezek az építőiparban, bányaszatban toborzási jutalmat is kapnak. /MTI/

Csütörtökön forgalomba állítják a fővárosban az első tiz "Ikarus 60" típusu autóbuszt

i VT/Fd/PE Tom Li K 4 +8

A főváros autóbusz-közlekedésének további javítása, a dolgozók gyorsabb és kényelmesebb utazása érdekében a Fővárosi Autóbuszüzem több autóbuszjárat sűrítését határozta el. A járatok sűrítésére csütörtökön állítják forgalomba az új típusu "Ikarus 60" autóbuszokat. Az új kocsik 60 személy befogadására alkalmasak, 22 párnázott ülőhely és 38 állóhely van a kocsikban.

A forgalomba kerülő új "Ikarus 60" autóbuszok az alábbi vonalakon közlekednek: Az 1-es vonalán, Hősök tere - Kelenföld között egy, a 8-as járat vonalán a Felszabadulás-tér - Farkasrét között kettő, a 17-es vonalon Zalka Máté-tér - Gyömrői-ut között ugyancsak kettő, a 32-es vonalon Váci-ut - Zalka Máté-tér között három, az 55-ös vonalon Flórián-tér - Üllői-ut között egy és a 43-es járat vonalán Nyugati pályaudvar - Ujpest tanácsháza között ugyancsak egy új "Ikarus 60" típusu autóbuszt állítanak forgalomba az eddigi járatok sűrítésére. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

10. kiadás

1952. szeptember 17.

6 óra 45 perc

Két éve jelent meg a minisztertanács határozata a földalatti gyorsvasut megépítéséről - Valkó Márton, a Földalattivasutépítő Vállalat vezérigazgatójának nyilatkozata

Ta/Va/PE Kőm Tom Ie 3 +15

Két évvel ezelőtt, szeptember 17.-én jelent meg a minisztertanács határozata a budapesti földalatti gyorsvasut megépítéséről. Ebből az alkalomból Valkó Márton, a Földalattivasutépítő Vállalat vezérigazgatója nyilatkozott a Magyar Távirati Iroda munkatársának.

- A földalatti gyorsvasut méltón sorakozik fel öt éves terünk többi nagy alkotásai, békeművei mellé - mondotta. - Építése komoly erőfeszítést követel elsősorban a földalatti-építkezés dolgozóitól, de nem kisebbeket a hatalmas alkotás megépítéséhez szükséges anyagokat előállító üzemek munkásaitól sem.

- Az első esztendő a felkészülés és a tervezés munkájával telt el - folytatta. - Az első év közepe táján kezdtük meg a függőleges aknák süllyesztését. A második esztendő közepén megkezdődött a vízszintes alagutak és az állomások építése. Ma már 16 munkahelyen épül a földalatti gyorsvasut, felépültek a földalattivasutépítő tervező, beruházó vállalatok székházai, két, több mint ezer dolgozó elhelyezését biztosító munkásszálló, az építkezésekhez szükséges gépműhelyek, raktárak, légymányoson a műkőgyár. Eddigi eredményeinket elsősorban a Szovjetunió, a szovjet ipar baráti segítségének köszönhetjük.

- Jövendő feladataink elvégzéséhez feltétlenül szükséges szakoktatásunk kiszélesítése. Építkezésünkhöz állandóan új munkások érkeznek, az ország egyik leggyobb átképző-iskolája lett a földalatti-építkezés. Megfelelő számú vajúrt képeztünk már ki, viszont elmaradtunk az új gépek kezelőszemélyzetének kiképzésében. Itt is jobban fel kell használnunk a szovjet tapasztalatokat; el kell sajátítanunk a többi között a furópajzsok helyes kezelését, pontos iránytartását.

- Meg kell javítanunk a munkafegyelmet. Bár javulás mutatkozott már e téren, mert az igazolatlan hiányzók száma csökkent, viszont még mindig vannak napok, amikor erősen felugrik a kimaradások száma. Ilyenkor természetesen csökken a termelésünk.

M

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás

1952. szeptember 17.

6 óra 50 perc

/Két éve jelent meg. . . folyt./ i Ta/Va/PE Kőm Tom Ie

- Feltételül szükséges, hogy a földalatti vasutépítés gépi felszerelését és az építési anyagokat előállító üzemek dolgozói is teljesítsék kötelességüket. A Magyar Felvonógyár például majdnem félévet késett a kétcsillés kasok felszerelésével. Ez idő alatt - mivel nélkülöztük a felvonókat - átlagosan csak hatvan köbmétert termeltek ki naponta a Baross-téri munkahelyen. Az elmúlt hét végére elkészült felvonó segítségével azonnal a kétszerezére szökkent a termelés.

- Szükségünk van minél több fejtőkalapács beállítására is. A Szent István-téri munkahely például 15 fejtőkalapácsot kapott és ezek alkalmazásával a napi félméteres teljesítmény egy méterre növekedett. Segítségre sietett a bánya- és energiaügyi minisztérium: negyven fejtőkalapácsot kölcsönzött, viszont a kohó- és gépipari minisztérium értékesítési főosztálya még mindig nem utalta ki számunkra a megrendelt száz fejtőkalapácsot. Nagyobb segítséget várunk a kohászattól, s a cementgyáraktól is. Öntődéink sem szállítják a kellő mennyiségű tübinget.

- A földalatti építőinek munkaversenye ma szervezetileg jó, de még sokszor nem eléggé élénk, nem eléggé kezdeményező. A döntő tervév sikeréért folyó küzdelem azonban olyan lendületet ad a földalatti építőinek is, amely elősegíti a földalatti gyorsvasut mielőbbi megépítését - fejezte be nyilatkozatát Valkó Márton vezérigazgató. /MTI/

A pártszervezet felvette a harcot a megalkuvás ellen: a Kőbányai Textilipar teljesítette előirányzatát és a nagy textilgyárak versenyében megelőzte a Kispesti Textilgyárat

i Fj/Tr/PE Li Ie 4 +5

/csak

A Kőbányai Textilipar dolgozói május óta visszaestek, nem tudták elérni a száz százalékos tervteljesítést, sőt augusztusban 91 százalék volt a havi átlaguk. Augusztus végén a pártszervezet megbírálta a műszaki vezetőket, felhívta őket, hogy tegyék szívügyükké a versenyt, a népnevelőkkel együtt harcoljanak az ellen a megalkuvó nézet ellen, hogy a tervet "objektív okok" miatt nem lehet teljesíteni. A műszaki vezetők megfogadták a bírálatot. Először a versenynyilvánosságot javították meg. Bevezették a négyórás kiértékelést. A termelési adatokat a művezetők összesítik s a műszak félideje után 15 perccel már kész az eredmény. Így ha műszak közben hiba adódik, ezt fele időben észreveszik és idejében tudnak rajta segíteni.

/folyt. köv./

KO

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás

1952. szeptember 17.

6 óra 55 perc

/A pártszervezet felvette a harcot. . . folyt./ i Fj/Tr/PE Li Ie

A népnevelők rendszeresen magyarázták a dolgozóknak, mit jelent a terv teljesítése s ugyanakkor személyes példamutatással is harcba indultak. Ladányi Anna például 116, Petrás Erzsébet 115 százalékos teljesítményt ért el. Sikereik a dolgozók széles tömegeit mozgósították: a múlt héten, szeptember 10.-én, hosszú idő után először megszületett végre a száz százalékos eredmény. A tervteljesítése minden nap. Így a négy nagy textilüzem versenyében megelőzték a Kistext-et, elfoglalták a sokáig elérhetetlennek tartott harmadik helyet. Most már a dolgozók lelkesen harcolnak azért, hogy beleszólhassanak az élenhaladó Koltex és Magyar Pamutá ipar versenyébe. /MTI/

- - - - -

A sáribesnyői állami gazdaság inárcsi üzemegységének dolgozói gazdag szüretre készülnek

i PT/Ma/PE Ká Ie 4

A sáribesnyői állami gazdaság inárcsi üzemegységének 150 hold szőlője van. A termés igen szépnek mutatkozik, a helyenkinti fagykár ellenére is a szőlő holdanként husz mázsás termést ígér. A dolgozók úgy tervezik, ha ezen a héten a jó idő továbbra is tart, 22.-én megkezdik a nagyszüretet.

A kádárok egész nyáron folyamatosan javították a hordókat, kádakat, szüretelő edényeket, a préseket és a darálókat is már jóelőre kijavították, úgyhogy a szüretnél nem lesz fennakadás. A négy, egyenként ezer-ezer hektoliter bor befogadására alkalmas korszerű pincében a kijavított, példás rendben sorakozó hordók várják az ujbort. A szőlőterületen a brigádok, munkacsapatok, és ezen belül az egyének gondos gazdái voltak saját területüknek a metszéstől a szüretig. Most a szüretnél tűnik majd ki, hogy melyik dolgozó területén termett a legszebb, a legtöbb szőlő.

Az inárcsi üzemegységben dolgozók vállalták, hogy a szüretet 16 nap alatt, lehetőleg szenvedés nélkül bonyolítják le. A pince dolgozóinak elhatározása: a szőlőt gyorsan feldolgozzák, a mustot fajlesztővel erjesztik, amellyel a bor minőségét és szesztartalmát nagymértékben javítják. /MTI/

K - - - - -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1952. szeptember 17. 12. óra 20 perc

A budapesti gépellomás fejlődése

i Ro/ho K 4 +10

A budapesti gépellomás az ötéves terv második évének tavaszán alakult. Munkáját 10 erőgéppel és néhány munkagéppel kezdte meg a főváros akkor még 12 termelőcsoportjában.

A naptár alig mutat másfél évvel többet, és máj 28 erőgéppel, több mint 130 kisebb nagyobb munkagéppel segíti a 41 budapesti termelőszövetkezeti csoportot. Megalakulásakor egy ideiglenes épületben volt a gépellomás központja. Ma már Rákoskeresztúr határában az országút mellett korszerű, hatalmas gépszín, tégas műhely is mutatja a gépellomás fejlődését. Mellette már alapozzák a 80 erőgépes új szerelőcsarnokot s építik már az új traktoristaszállót is, melyben barátságos otthont kapnak a traktorosnők és traktorosok. A dolgozók kulturális igényeinek kielégítésére szép olvasótermet és kultúrtermet is létesítenek az új épületben.

Ötéves tervünk negyedik évének tavaszán megszépül a gépellomás környéke is. A most még rendezetlen területen szép parkot létesítenek. A szellő környékére és az utak mentére gyümölcsfákat ültetnek. Az új szerelőcsarnokot 1953 február végén, a traktoroszállót pedig majusban adják át rendeltetésének. /MTI/

Fejér megyében készülnek a megyei filmhétre

Ke/ho M K

Fejér megyében szeptember 2-től október 1-ig rendezik meg a megyei filmhetet. A megye 61 keskeny - és 16 normalfilmszínházának dolgozói községi hangoshiradókon, falragaszokon hívják fel a figyelmet a filmhétre, emellett utcai vetítések is tartanak, amelyek során rövid jeleneteket mutatnak be az előadásra kerülő filmekből.

A megyei filmhéten a legújabb és a közönség által kért filmeket mutatják majd be, s ankétokat is tartanak. A székesfehérvári "Közvérség" filmszínházban például újra bemutatják a "Mégis Miska" című magyar filmet, a "Petőfi" moziban a "Hív a tenger" című film bemutatására kerül sor. A községekben ankétokat rendeznek a "Csapajev", a "Békés napok" és az "Aranycsillag lovagja" című filmekről. /MTI/ S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14 kiadás 1952 szeptember 17. 12 óráig perc

Tolna megyében a DISZ-szervezetek nagy mértékben segítik a népkönyvtárak munkáját

Vid Szb/ko M K

Tolna megyében 1948 nyarán alakultak meg az első népkönyvtárak, s ma már 131 népkönyvtár működik a megyében.

A megye egyik legjobb népkönyvtára Kajdacsoson van; itt a havi kölcsönzés rendszeresen megközelíti az 1000-et. A kajdacsosi népkönyvtár azonban nem tudta volna elérni jó eredményeit a DISZ-fiatalok segítségével: a DISZ-tagok, a könyvtárossal együtt állandóan felvilágosító munkát végeznek a dolgozó paraszt-ság körében, elviszik és kioszerélik az olvasott könyveket, sőt az olvasmányok kiválasztásában is segítnek.

A temési járási könyvtár megnyitása után a fiatalok sorra látogatták temési dolgozó parasztjait, könyveket vittek hozzájuk, s felhívták figyelmüket a könyvtár szép olvasótermeire is, melyeket azóta nap-nap után látogatnak a falu dolgozói. /MTI/

A barcsi járás tartalésszövetkezetei 30 köbméterrel túlteljesítették a havi silozási tervüket

i T/Va/ko K K 3+5

Fejlődő állattalonnagyunk részére a takarmánykészletet elsősorban silokészítéssel lehet növelni. Dolgozó parasztságunk felismerte a silozás jelentőségét. Különösen Szabolcs, Somogy, Tolna megye dolgozó parasztjai gondoskodnak kellő mennyiségű tartalék takarmányról. A Szabolcs megyei dolgozó parasztek szeptember havi silozási tervük 37 százalékát teljesítették a hónap első 10 napjában. A megyében a tartalésszövetkezetek járnak elő jó példával a silozásban. A Gyirbóteri "Fetési" tsz például 180 köbméter silót készített, ehhez éves csillagfirót, labodát, törsköt és csunizt használt fel. Nagy lendülettel fogtak a silozáshoz a turistavadi "Rákóczi" tsz-ben is. Tízedikéig 90 köbméter silót készítették labodából és palyából.

Tolna megyében, Bonyhádon szeptember 6-tól 8-ig mezőgazdasági kiállítás volt, ahol bemutatották a silo készítésének módját és annak felhasználását. Azok a dolgozó parasztek, akik a kiállítást megtekintették, okosra csapadtak tapasztalataikat dolgozó társaikkal. Felvilágosító munkájuk nyomán a kiállítást követő 3 nap alatt 1200 köbméter silóbólvány földolgozásáról számoltak
öt/ /folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 15. kiadás 1952 szeptember 17 /2 óra 55 perc

/A barcsi járás ... folyt. i T/Ve/ko Ké K 3-5 /

be a nagy gépellomások vezetni.

Somogy megyében a barcsi járás termelőségvetkeze-
tei szeptember 1-től 10-ig 1430 köbméter silót készítettek. Így
egész havi tervüket 30 köbméterrel túlteljesítették. A járás
termelőségvetkezei felajánlották, hogy december 21-ig 150 szé-
zalékra teljesítik évi silózási tervüket. /MTI/

Csucs Mihály, a szegedi "Táncsics" tzsos elnöke már az idén
hasznosítja az elnökképző iskolán tanultakat

i Vid Gy Ká K

Csucs Mihályt, a szegedi "Táncsics" tzsos elnökét egy
évvél ezelőtt az a megtiszteltetés érte, hogy jó munkája el-
ismeréseként a gödöllői elnökképző iskolára küldték. A napokban
érkezett vissza megnövekedett tudással, s új, nagy tervekkel.

- Az iskolában az előadások napról-napra jobban felkel-
tették érdeklődésüket az új módszerek iránt - mondta Csucs Mihály.
Az elméleti órákon tanultakat kísérleti parcellákon a gyakorlatban
is bemutatták. Az egy év alatt alaposan meggyőződtem a fejlett
agrotechnika és zootechnika alkalmazásának kiváló eredményeiről.
A tanultak alapján termelőcsoportunkban is számos új módszert
vezettünk be már az idei őszi munkáknál.

Csucs Mihály elmondotta, hogy a különböző öntözési rend-
szerek tanulmányozása során rájöttek, hogy harminc holdas
konyhakertészetükben eddig helytelenül alkalmazták az árasztó
öntözést. A kötött talaj könnyen csrepedik, s ezért elhatározták,
hogy a jövő gazdasági évre az ötven holdnyi kertészetet
barázdás öntözésre rendezik be. Kertészetük a régi öntözési el-
járással is mintegy 250.000 forint bevételt jelent az idén,
jövőre pedig ez lesz a tzsos egyik fő jövedelmi forrása.

Az állattenyésztésben is több új módszert alkalmaznak majd.
Bevezetik a szarvasmarhák egyedi takarmányozását, a háromszori
fejést és etetést, valamint a mesterséges borjunevelést. Az
állatok zöldtakarmánnyal való ellátására megvalósítják a zöld
futószalagot. Ebben az évben 200 köbméter silót készítenek.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1952. szeptember 17. 13 óra 30 perc

Időjárásjelentés

& Gy VE A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 17-én, szerdán délben:

Bár az Ukrajnától a La Manche-csatornáig uralkon lévő lezálló légáramlás veszt erejéből, a változékony, espadékos időjárás még mindig csak Európa északi területeire és a Földközi-tenger medencéjére korlátozódik. Hazánkban kedden felhőátvonulások voltak, eső nélkül, a keleti megyékben élénkebb északkeleti széllel. A hőmérséklet általában 16-19, Szentgotthárdon azonban csak 14 fokig emelkedett. Ma reggelre országsszerte 3-6 fokig, Nyiregyházán fagypontra hűlt le a levegő. A talajközeli rétegben Miskolcon, Nyiregyházán és Dobrecenben minusz 1-2 fokos fagyokat észleltek. Budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 3.9 fokkal alacsonyabb, a légnyomás napi középértéke 8.1 mm-rel magasabb volt a sokévi átlagnál.

Budapesten szerdán 12 órakor a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre atszámított légnyomás 766 mm, erősen süllyedő irányzatú.

Várható időjárás csütörtök estig: Növekvő felhőzet, holnap több helyen, főleg nyugaton eső, mérsékelt déli-dél nyugati szél. Az éjszakai lehülés kivált nyugaton mérséklődik, a nappali hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: Csütörtökön reggel nyugaton 9-12, keleten 4-7. Délben nyugaton 15-18, keleten 20-23 fok között./MTI/

A Szovjetunió Kommunista /bolsevik/ Pártjának történetét

§ B/Gy M VE

Bemutató muzeum és Georgi Dinitrov életét bemutató kiállítás a Kossuth-szobor avató ünnepsége miatt szeptember 19-én, pénteken délután 10 órától délután 2 óráig és este 6 órától 8 óráig lesz nyitva.
/MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 17. kiadás 1952. szeptember 17. 13 óra 20 perc

/Csucs Mihály...folyt./ i Vid Gy Ká K

A konyhakertészetben található - emberi élvezetre már nem alkalmas - káposztaleveleket és egyéb zöldségféléket zöld lucernával keverve ugyancsak silózzák. Ez kiváló takarmányt jelent majd télen a sertéseknek. Ily módon mintegy száz mézsa abrotakarmányt takarítanak meg.

Csucs Mihály elnök az iskolán tanult új módszerekre, azok alkalmazására a tiszcs tagjait is megtanítja, s ezért hetenként előadásokat tart számukra. /MTI/

Hogyan hasznosítják az előző országos öntődei konferencia tapasztalatait a győri Magyar Vagon- és Gépgyár acélöntődéjében?

i Vid Hbj/Tr/Gy SL VE +3

A győri Magyar Vagon- és gépgyár acélöntődéjének dolgozói közül is többen részt vettek a legutóbbi országos öntődei konferencián, ahol megismerkedtek az országos öntődei feladatokkal. Hazatérve részletes tervet dolgoztak ki a termelés fokozására, a minőség javítására, a kokszfogyasztás csökkentésére.

A nagy feladatok megoldása érdekében kiszélesítették a szakmai és politikai oktatást. 22 dolgozó végezte el eredményesen a művezetői tanfolyamot. A munkamódszerátadásra, a munkahelyen történő oktatásra komplex-brigádok létesültek művezetők, gyártásvezetők, sztahanovisták bevonásával. Az öntődei tanulóképzést komoly alapokra helyezték azzal, hogy külön tanulóműhelyt létesítettek.

A selejtesökkentés terén már a múlt év végére jó eredményt értek el. A minisztérium által megadott selejtesökkentési határozatának végrehajtásával elnyerték az ország legjobb öntődéje büszke címet. Nagyban segített a selejt csökkentésében a számos szovjet tapasztalat felhasználása, a szívótápféjes öntés és a könnyen leválasztható falöntés bevezetése. Ebben az évben tovább javult öntvényeik minősége, az Alkotmány ünnepének tiszteletére indított verseny során 3.96 százalékra szorították le az augusztus havi selejtátlagot a júliusi 4.23 százalékról. Szeptember első harmadában 3.5 százalék volt a selejt.

Emellett a termelés is tovább növekedett, 1952 első nyolc hónapjában 23 százalékkal termeltek többet, mint a múlt év hasonló időszakában.

S /Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás

1952. szeptember 17.

13 óra 35 perc

/Hogyan hasznosítják...folyt./ i Vid Huj/Tr/Gy SL VE

Az előző országos konferencián az acélöntők tudományt szereztek arról is, hogy milyen jellegű acélból hozott koksszal történő takarékoságok. A műszaki vezetés megoldotta a kokszfogyasztás csökkentését azáltal, hogy a forrasztó és mag-száritó kemencéket, továbbá az hőmelegítő kemencéket kokszfűtés helyett hazai szénből előállított és olcsóbb gázzal való tüzelésre állították át.

/van

A dolgozók kiadták a jelszót: kevesebb acélból több öntvény. Minden technológiai lehetőségét kihasználják ennek érdekében. A szekrények helyes összerakásával megakadályozzák az acél elfolyását, s ügyelnek arra is, hogy ne legyen felesleges méretű felöntés.

/MTI/

Megkezdték az almaszüretet a Bács-Kiskun-megyei állami gazdaságokban

i Vid Ky Gy Ká VE

Bács-Kiskun-megye gyümölcstermelő állami gazdaságaiban az idén szélesebb körben alkalmazták a szovjet agrártechnikai módszereket és korán, a tavalyinál gondosabban végezték a gyümölcs-ápolást. Ennek eredménye, hogy az idei száraz időjárás ellenére is jó közepes a gyümölcstermés, sőt nem egy helyen, mint például a hegyvidéki és a bácsfennsík állami gazdaságokban, az idei termés jóval felülmúlja a múlt évit. Szeptember második hetében valamennyi gazdaságban megkezdték a gazdag gyümölcstermés betakarítását. A termésre jellemző, hogy például a hegyvidéki állami gazdaság 45 vagonos tervelírányzatával szemben eddig már 44 vagon őszi és téli almát leszállított és még további 30 vagonnyit szednek majd le. Hasonlóan jó termésre van kilátás a bácsfennsík állami gazdaság 70 holdas gyümölcsösében is. Az utóbbi négy nap alatt 350 mázsa Jonathán-almát szedtek le.

A leszedett almát egy erre a célra megfelelően előkészített, gondosan fertőtlenített helyiségben még 8-10 napig tárolják. Ezalatt válogatják, osztályozzák, minősítik és csomagolják, majd átadják a MEZŐKER-nek.

Az ágasegyházi állami gazdaság szeptember 16-ig közel 650 mázsa almát adott át a MEZŐKER kirendeltségének. /MTI/

π

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás 1952. szeptember 17. 14 óra 10 perc

A csobokapusztai állami gazdaság dolgozói is értekezleten tárgyalták meg az állattenyésztés fejlesztéséről szóló határozatot

ö Vid Ks/Ma/Gy Ká Mi K +4 -2

A csobokapusztai törzsállattenyésztő állami gazdaságban, amely az Alkotmány ünnepén megkapta az élizem kitüntető címet, értekezleten tárgyalták meg a dolgozók a minisztertanács és az MDP Központi Vezetősége határozatát az állattenyésztés és a takarmánytermesztés fejlesztéséről.

- A határozat - mondotta Kwayser Béla, a gazdaság főállattenyésztője - új utakat, széles távlatokat nyitott az állattenyésztés előtt. Felhívta figyelmünket azokra az új módszerekre, amelyekkel jelentősen tudjuk emelni tejtermelésünket. Eddig csak kísérletként alkalmaztuk a nedvdús takarmányok etetését. Azt tapasztaltuk, hogy ennek hatására alig egy hónap alatt másfél-két literrel emelkedett a fejési átlag. A minisztertanácsi határozat alapján hétfőtől kezdve mind a 160 fejőstehénél alkalmazzuk a zöld-, siló- és vizonyós takarmányok etetését.

- A napi háromszori fejést már tavaly bevezettük, s még az idén áttérünk a napi négyszeri fejésre minden olyan tehénrel, amelynek napi tejhozama több mint 25 liter. A mesterséges borjunevelést eddig 223 növendékállatnál alkalmaztuk, s ezek között egyetlen elhullás nem volt. Ugyanakkor egy-egy borjunál 700-800 liter teljes tejet takarítottunk meg. Jövőre csaknem félezer borjút nevelünk fel mesterségesen.

- Különös gondot fordítunk arra is, hogy a határozat szellemében jó tejhozamu és nagy zsírtartalmu tejet adó tehénfajtát tenyészítsünk ki. Főleg magyar-tarka, bonyhádi tájfajtát tenyészítünk.

- Minden téren úgy igyekszünk dolgozni, hogy az élizem büszke címét nemcsak a második félévben, de jövőre is megtartsuk.

x x x

Megtárgyalták a határozatot a vörösesillagpusztai "Új Élet" termelőszövetkezetben is. Szecsődi József, a szövetkezet munkáértémelemmel kitüntetett juhásza kijelentette:

- A határozatnak a juhállomány emeléséről szóló rendelkezését szövetkezetünk nemcsak teljesíti, de túl is teljesíti. Vállalom, hogy a határozatban előírt 4 kilogrammos nyirási átlag helyett 4,6 kilogrammos átlagot érek el és 100 anyajuh után 110 bányt nevellek fel./MTI/

B 20. kiadás 1952. szeptember 17. 14 óra 50 perc

Tatabánya dolgozóinak kölcsönadott 21 millió forintja dusan kamatozott, megtöbbszöröződött a város rohamos fejlődésében

i. Vid/Tom/SzE/Gy Tom VE

Amióta öt éves tervünk elindult a megvalósulás győzelmes útján, Tatabánya napról-napra szépül, gazdagodik. A város dolgozói 1949 óta három kölcsönjegyzés alkalmával összesen 21 millió 100.000 forinttal járultak hozzá Tatabánya rohamos fejlődéséhez, az új bányászváros kibontakozásához. Ezek a forintok busásan kamatoztak, többszörösen visszatérültek a legkülönbözőbb intézmények, lakások, gépek egész sorában, amelyeket azóta kaptak Tatabánya hősi bányászai, üzemi dolgozói.

Bánhidán, a Vértes-hegység lábánál 1950 elején kezdtek meg az új szocialista bányászváros építését. Tatabánya I. körületében két központi fűtőes épületet adtak át 84 lakással a szénbányászok hőseinek. A bányák és a cementgyár fiatal dolgozói egy-egy 52 személyes legényszállót kaptak. Ebben az évben bővítették a "Rákosi Mátyás"-gimnáziumot és az "Árany János" általános iskolát. 1950-ben épült a hatostelepi hattantermes, Petőfiről elnevezett általános iskola, egy új vajúrtanuló-iskola és az első körület 80 személyes napközi-otthonos óvodája.

Az újvárosban 430 korszerű lakás, nyolctantermes-tornatermes iskola épült. Befejezték a bányaiipari technikum bővítését, az új kollégium és az alsógallai óvoda építését. Bővítették a szülőotthont és a kórházat. Az öt éves terv adta a városnak a korszerű állami áruházat. Egy hónappal ezelőtt adták át a IX-es és XI-es akna bányászainak az 1000 személyes korszerű fürdőt.

Az öt éves tervkölcsön jegyzése óta a gépek százai könnyítik a tatabányai bányászok munkáját. 16 gumiszalagot, 41 kaparószalagot, 248 furógépet, 5 rakodógépet, 13 fejtőgépet és mintegy 500 különféle gépi berendezést kaptak. Ezek a gépek Tatabánya csaknem valamennyi bányájában lehetővé tették a munkahelyi szállítások teljes gépesítését.

Sokat fejlődött, gazdagodott a Tatabányai Cementgyár is. Új, korszerű gépekkel felszerelt, tágas szerelőcsarnok épült. Most építik a gyár központi irodaházát és egy 1000 személyes fürdőt. Befejezték már ezeken kívül egy 104 és egy 108 személyes legényszállót, valamint az új betonutak építését.

Jelen tősen javult Tatabánya dolgozóinak közlekedése is. Csupán az elmúlt évben 30 új "Ikarusz"-autóbust kapott a város. A város belső forgalmát, valamint a bányászok munkahelye és lakása közötti szállítást 42 autóbusz bonyolítja le. /MTI/

M T I B E L F Ő L D I H I R E K

B 21. kiadás

1952. szeptember 17.

1/2 óra 15 perc

Grófi, papi nagybirtokok helyén fejlett gépállomások, szövetkezetek virulnak Fejér megyében az ötéves terv eddigi eredményeként

i Vid Ton/Sz /Gy Ton Mi VE

Fejér megyében - csakugy, mint az ország más helyein - nagyot fordult a világ, amióta egyre-másra valóra válnak ötéves tervünk célkitűzései. A megyében a felszabadulás előtt számos grófi és papi nagybirtok volt, amelyeknek tulajdonosai csupán arra fordítottak gondot, hogy a termékeny föld dőzsölő, gondtalan életük költségeit fedezze.

A nagybirtokok helyét ma már 22 fejlett gépállomás - 495 traktorral, 7 kombájnnal, 58 kővető-aratógéppel - virgázó termelőszövetkezetek foglalják el, és megelégedett dolgozó parasztok keze nyomán, szépen virul a határ. A megye háromszázakét holdján öntözéses gazdálkodás teszi még termékenyebbé a földet. A székesfehérvári új állatorvosi ambulancia, a megye négy mesterséges termékenyítő állomása mozditja elő állattenyésztésünk fejlesztését. Megkezdődött a megye nagyarányú erdőültetése is.

Fejér megye dolgozói mintegy 15 millió forint értékben jegyezték tervkölsönt. Cserébe ennél sokkal többel, több-tízmillió forint értékű beruházás segítségével építhetik magyagó biztos jövőjüket./MTI/

Két újabb mozdonybrigád csatlakozott az 500 kilométeres mozgalomhoz a Hámán Kató Fűtőházban

i VT/Tr/Gy Ton Mi VE 4+2

A Hámán Kató Fűtőházban az évi eszesforgalom első hónapja alatt két újabb mozdonybrigád kapcsolódott be az 500 kilométeres mozgalomba: Molnár Gábor, sztahanovista mozdonyvezető és fűtője, valamint Horváth József mozdonyvezető és két fűtője. Az első naptól kezdve nagy lelkesedéssel küzdöttek azért, hogy mindenben megfeleljenek az 500-as mozgalom követelményeinek. A nemes küzdelmet alig egy hónap elteltével komoly siker koronázta, mert a két élenjáró mozdonybrigád gépeivel átlag napi 214 kilométer utat tett meg augusztusban a tervezett 180 kilométer helyett.

A két brigád most szocialista megőrzésre vette át gépét. A kisebb javításokat minden alkalommal maguk végzik el, és így a mozdonyt csupán szénfelvételkor és csak a legrövidebb időre vonják ki a forgalomból./MTI/

2.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás 1952 szeptember 17 16 óra 15 perc

Több kőbánya-vállalat tárolót létesít és kirakodó brigádokat szervez, hogy ne akadályozzák az őszi csúcsforgalom zavartalanását

1 Rnó/Rnó/Hnó Tom VE

A vasutas dolgozóknak sok munkát ad a kőszállítás. Az őszi csúcsforgalom idején nagy feladat vár a kőbányákra is. A szállítás szervezésétől sokban függ az őszi csúcsforgalom menetének zavartalanossága és a kőbányák termelésének folyamatos sága is. A kitermelt kő a vasut mentén csak az erre kijelölt rakterületen tárolható. Ha a követ nem tudják kellő időben elszállítani, a rakterület gyorsan megtelik és zavart okoz a termelés folyamatosságában.

A kőbánya-vállalatok a nehézségek leküzdésére elhatározták, hogy újabb tárolókat létesítenek, hogy a kocsik gyorsan fordulhassanak és a gyors rakodással szüntessék meg a kocsiórásokat. Zalabáláp, Mamesgulács, Erdőbénye, Sümeg kőbánya-vállalatok felismerték ezeket a nehézségeket és tárolókat létesítenek. A Sümegi Kőbánya-vállalatnál éjszakai rakodóbrigádokat szerveztek, amelyek segítségével megszüntetik a felesleges kocsiórásokat. Ezt a példát több kőbánya-vállalat dolgozói követik./MTI/

Nógrádi Sándor altábornagy beszél a monoki Kossuth-émlékünnepségen

t D/D/Hnó FT VE 4 - 5

Monokon, Kossuth Lajos szülőfalujában szeptember 19-én, nénteken ünnepélyes keretek között megkoszorúzzák azt a házat, ahol a magyar nép nagy fia, Kossuth Lajos született. Az ünnepségen Nógrádi Sándor altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese mond beszédet. A koszorúzási ünnepségen nemcsak Monok lakossága vesz részt, Borsod-Abaúj-Zemplén megye bányáinak, nagyüzemeinek küldöttségei és a közeli falvak dolgozó parasztjainak küldöttei is. A koszorúzási ünnepséget nagyszabású ünnepi műsor követi./MTI/ /ott lesznek

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 23. kiadás

1952. szeptember 17.

16 óra 15 perc

Egész Veszprém megye fejlődését is hatalmas mértékben előrelendíti nagy terv alkotásunk, a "November 7." Erőmű.

i Vid Gy Tom Mi K

A várpalotai Hideg-völgy karsztos fennsíkján 1950-ben kezdtek építeni öt éves tervünk egyik büszkeségét: a "November 7." Erőművet. Az építők napról napra újabb munkagyőzelmeket arattak, melynek eredményeként 1951 november 7-én, egy hónappal a kitűzött határidő előtt - az első gépegység megkezdte az áramszolgáltatást. Ma már három blokk-egység ad az országos hálózatnak energiát és még ebben az évben elkészül a negyedik gép is. Az építők kiváló munkájának jutalmául az erőműnek a "November 7." nevet adták. Ez új munkagyőzelmekre vezeti őket. A múlt héten tették nagyszerű szocialista kötelezettségvállalásukat: az "aprilis 4." Gépgyár várpalota-inotai kirendeltségének dolgozói a IV-es számú kazánt november 10. helyett október 31-re készítik el. A IV-es kazán mellett szerelik az V-ös számú kazánt is. Szeptember végén - a határidő betartásával - megtartják V-ös számú kazán nyomáspróbáját, annak ellenére, hogy technikai okokból többször lemaradás volt a szerelésben.

A "November 7." Erőmű növekedése kihat az egész megye fejlődésére. Kazánjai számára a várpalotai szénbányák szállítják a szenet, ezért szükségessé vált a bányák üzemének bővítése, két ikraknát mélyítenek 215 millió beruházási költséggel. Az aknákat kötélpályák kötik össze egymással és így szállítják az erőműhöz is a szenet.

A várpalotai vasutállomáson jelentősen megnövekedett a forgalom. Tizenkét kilométeres vágány beépítésével gondoskodott kormányzatunk arról, hogy a "November 7." Erőműhöz irányuló szállítást zavartalanra tegyék. Az öt éves terv végéig 15.000-ről 30.000-re emelkedik Várpalota lakosságának száma és ezért új lakások és középületek egész sorát kell felépíteni. Négyezer új lakás épül Várpalotán. Már elkészült a korszerű, naponta 400 beteg gyógykezelését biztosító rendelőintézet. /MTI/

K

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 24. kiadás

1952. szeptember 17.

1/2 óra 15 perc

A Népművészeti Intézetben szerdán délben nyitották meg a bábjáték-kiállítást

t H₂/Fd/Gy M VE 4

A Népművészeti Intézetben szerdán délben Kamarás Rezső, a Népművészeti Intézet igazgatóhelyettese nyitotta meg a bábjáték-kiállítást.

A kiállítás bemutatja a magyar bábjátszás történetét, s ismerteti a baráti államok bábművészetét. Így többek között látható, hogy a XIX. században, a nemzeti elnyomás éveiben, hogyan teremtette meg forradalmi hőst a magyar nép a bábjáték színpadán, Vitéz László figurájában. A kiállítás ismerteti, hogyan fejlődtek a magyar báb-csoportok Szergej Obrazcov magyarországi látogatása után. Bábuk és képek dokumentálják, hogyan használják fel bábcsoporthajunk a népi hagyományokat és népmeséket. Az Állami Bábszínház eddigi előadásainak több bábuja is látható a kiállításon.

A baráti államokból érkezett bábuk, fényképfelvételek is mutatják, hogy a bábjáték művészete a Szovjetunióban és a szocializmust építő országokban a tömegok művészete lett.

A kiállítás szeptember 17-től 24-ig lesz nyitva, reggel 1/2 9-től délután 5 óráig tekinthető meg. /MTI/

Csütörtökön délután 5 órakor kezdődik a Második Békekölcson-
/kötvények első sorsolása

k OTP § Gy Li VE

Csütörtökön délután 5 órai kezdettel ünnepélyes keretek között kezdődik meg a Második Békekölcson első nyereeményorsolása Budapesten, a Zeneművészeti Főiskola nagytermében.

Az ünnepélyes megnyitó műsora a következő: Himnusz, előadja a pénzügyőrség zenekara. Szóval Major Tamás Kossuth-díjas színművész, a Nemzeti Színház igazgatója. Elnöki megnyitó, tartja Mátyus Árpád pénzügyminisztériumi osztályvezetőhelyettes, a sorsolási bizottság elnöke. Ünnepi beszédet mond Romhányi József, az Országos Takarékpénztár vezérigazgatója.

Az ünnepi beszéd után az elnök ismerteti a nyereemények sorsolásának módját, majd megkezdődik a sorsolás.

A Zeneművészeti Főiskola nagytermét az ünnepélyes sorsolásra gyönyörűen feldiszitették.

/Folyt.köv./

11

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás

1952. szeptember 17.

15 óra 25 perc

/Csütörtökön délután 5 órakor kezdődik...folyt./ k OTP § Gy LI VE

A fővárosi mozikban is köslik a nagyobb nyereményeket

Az Országos Takarékpénztár közli, hogy a Második Béke-kölesön első sorsolásának négy napján, tehát szeptember 18-án, 19-én, 20-án és 21-én az összes fővárosi mozgóképszínházak utolsó előadásainak szüneteiben, illetve azok végén ismertetni fogják az aznap kihuzott nagyobb nyeremények kötvényszámait.

Hasonlóképen vasárnap délután az Üllői-uti sporttelepen sorra kerülő kétfős labdarugómérkőzés szüneteiben is közolni fogják az aznap kisorsolt nagyobb nyerőszámokat. /MTI/

November 7-én nyílik a Képzőművészeti Körök II. Országos Kiállítása

k Ha/Ha/Hné M Mi K

Tekintettel arra, hogy a Nemzeti Szalonban rendezett "Hároméves az Alkotmány" című kiállítást meghosszabbították, a Képzőművészeti Körök II. Országos Kiállítása szeptember 20-ára helyett november 7-én nyílik. A kiállításra szánt műveket október 15-ig lehet beküldeni a Nemzeti Szalonba /Sztálin-tér./ /MTI/

A Munkácsy Kiállítás keretében

k Mcs § Hné M Mi

hetenként háromszor, hétfőn, szerdán és szombaton délután 6 órakor Munkácsy életével és munkásságával foglalkozó előadást tartanak a Müosarnok előadótermében. Az előadás meghallgatása díjtalan. /MTI/

11

26.

MTI BELFÖLDI HIREK

B. . , kiadás

1952 szeptember 17

16 óra 30 - perc

A Csongrád megyei Téglagyári Egyesülés műszaki vezetőinek országos versenykihívása a műszáritók jobb kihasználására

i Rnó/hó/Hnó Tom VE + 3

A tégla- és cseréiparban a gyártás időnyjellegének felszámolására az 1950-52 években hat üzemben műszáritót létesítettek. Ezek a műszáritók függetlenek a külső időjárástól, naponta egy téglaaprós termelésnek megfelelő nyersárut száritanak ki. A száritás időtartama általában hat nap, ellentétben a szabadban történő száritással, amely 15-20 napot vesz igénybe. A műszáritók fűtéséhez jól felhasználható a fűrésztől származó gőz, a kazán eltávozó füstgázainak melege és az ügetőkenence hűlő kamráinak melege is.

A műszáritó biztosítja a termelés egyenletességét és javítja az áru minőségét. A műszáritók kihasználási foka eddig rendkívül alacsony volt. A tervteljesítés szempontjából elsőrendű feladat, hogy a műszáritók teljes kapacitással működjenek.

A Csongrád megyei Téglagyári Egyesülés műszaki vezetői vállalták, hogy műszáritóikat Szecserden megindítják és a gyártott nyerstégla mennyiség felét már ott száritják ki. Egyidejűleg versenykihívást intéztek az ország többi műszáritós üzeméhez a napi száritási kapacitás emelésére, a rendelkezésre álló hő gazdaságos felhasználására s ezzel minél nagyobb szénmegtakarításra. /MTI/

A Helyföldi Textilkombinátban felkészültek a békekölcsön-kötvények sorsolásának helyszíni közvetítésére, a nyertők értesítésére!

i Fj/Tr/Hnó Li Mi 3 + 15

az a felvételeket

A Helyföldi Textilkombinátban közvetlen hangszórón hallgatják majd a dolgozók a békekölcsönhúzás eseményeit a Zeneművészeti Főiskoláról. A hír nagy örömet okozott a Kéltexben. Azonnal megkezdték az esemény előkészítését. A gyár kulturtervét - ahol a közvetítés lesz - ünnepélyesen feldíszítik. A falra egy óriási kép kerül, amely Sztálinvárost, a terv legnagyobb létesítményét ábrázolja. Mivel a közvetítés akkor lesz, a délelőtti műszak dolgozóit 2-5 óráig csütörtökön az üzem szimfonikus zenekara, pénteken kulturbrigádok szórakoztatják. Felkészült a gyors-értékelő brigád. A nyertesek személyét ott helyben megállapítják és a szintén készenlétben álló kulturcsoport készíti őket. A fényképész rögtön képeket készít a nyertesekről, melyeket még éjjel előhívják, felnagyítják és a reggeli műszak már a falon láthatja a fényképeket. A környező üzemekből a közvetítés meghallgatására küldött személyek, melyekben a legjobb 10-15 dolgozó vesz részt. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás

1952 szeptember 17

11 óra — perc

Lugosi Ferenc Kossuth-díjas sztahanovista vágja a III. Magyar Békakongresszus tiszteletére három csapatnak adja át munkamódszerét

1 Hbj/tot/Hné Vid SL M1 Ie 1 4

Lugosi Ferenc, a Tatabányai Szénbányászati Trészt VIII-as aknájának Kossuth-díjas sztahanovista vágja nyolc csapatnak adta át munkamódszerét, amivel csatlakozott a Röder-mozgalomhoz.

Az 539-es DISz-brigád azelőtt csak 60-70 százalékos átlagot ért el. A brigád tagjai azzal magyarázzák lemaradásukat, hogy sok időt vesztegetnek el munkáidejükből anyagbeszerzésre. Lugosi Ferenc megmutatta a brigádnak, hogy tervük reális és teljesíthető, csak jól ki kell használni a 480 percet. Az ifik a munkamódszerátadás óta ciklusosan dolgoznak, a robbantás utáni füstre várás idejét anyagbeszerzésre használják fel. Az 539-es brigád ma már a termelésben élenjáró csapatok közé tartozik, július 1-től a mai napig 250 csille szénét küldött a felszínre tervén felül.

A III. Békakongresszus tiszteletére vállalta, hogy november 23-ig három 100 százalékon alul termelő csapatnak adja át munkamódszerét. De további célja az, hogy a VIII-as aknában egy száz százalékon alul teljesítő csapat se legyen./MTI/

Az Ozdi nagyolvasztómű dolgozói kedd reggeltől szerda reggelig 95 tonnával szárnyalták túl előírányzatukat

Vid Hné TP SL M1 Ie

Az Ozdi Kohászati Üzemek gyárrészelegi közötti versenyben szeptember 1-óta a nagyolvasztómű dolgozói érték el a legjobb eredményt. Szerda reggelig 337 tonna nyersvasat gyártottak szeptemberi előírányzatukon felül.

A kohók egyenletes járásával, a grafikon szerinti adagolás bevezetésével a kedd reggeltől szerda reggelig tartó műszakon 95 tonnával szárnyalták túl előírányzatukat. Ezen belül a IV-es számú kohó dolgozói 54 tonna nyersvasat gyártottak terven felül. A "Béke" kohó 24, az "alkotmány" kohó 14, az "Április 4." kohó 16 tonnás tervtúteljesítést ért el.

A kohászbrigádok versenyében a IV-es számú kohónál Mészáros László sztahanovista főolvasztár és Tamasiics Sándor elegykészítő brigádja járt az élen, 25.3 tonna terven felül gyártott nyersvassal járult hozzá a kohó elsőségéhez./MTI/

II

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás

1952 szeptember 17

17 óra 15 perc

Az öt éves terv beruházási során újabb kemence épült a diósgyőri Martinban

i Vid Hné SL Mi Te

A diósgyőri Martin acélmű fejlesztése már a hároméves tervben megkezdődött. Az acélmű mellett akkor kitémeletes új irodaházat és iktatót építettek, s létesült egy új kemence is.

Az öt éves terv során, 1951-ben három új kemence épült a régiék mellé. Ez szükségessé tette egy új kokillacsarnok létesítést. A csarnok építést 1951-ben kezdték meg s az elkészült részt már üzembe is helyezték. A kemencék zavartalan kiszolgálásának biztosítására 1951-52-ben öt új darut állítottak munkába.

A kemencék hűtéséhez szükséges vízmennyiség zavartalan biztosítására szivattyúházat és két hűtőtornyot építettek. A nagy beruházásokon kívül még számos öntőüstöt, kokillát, kokilla-szerelő berendezést, salaküstökösöket, salaktálat és egyéb gépeket kapott a diósgyőri Martin.

A diósgyőri Martin acélmű tovább fejlődik. A közel-múltban kezdték meg az ország legnagyobb Martin-kemencéjének, a 180 tonnás buktatható kemencének építését. A kemence földmunkálatainál eddig közel 16.000 köbméter földet távolítottak el a szovjet markológép segítségével.

Hétfőn kezdték meg a Martin hűtővizét vezető csőhálózat átszerelését. Az új kemence építésével egyidejűleg szerelik be a Martin legnagyobb - 70 tonnás - daruját. A nagyteherbírásu daruval öntik majd a kemencékbe a nagykovács által termelt nyersvasat.
/MTI/

Előnyös feltételekkel lehet tehénhizlalási szerződést kötni
k Bgym § Hné Ká VE

Kormányzatunk 10.000 tehén hizlalására akció szervezését határozta el. Az akcióban résztvevő gazdák igen előnyös feltételek mellett köthetnek hizlalási szerződést.

A szerződés része már a szerződés megkötésekor 600 forint kamatmentes előleg is, ezenkívül 150 liter tejleadási kötelezettség alól mentesül.
/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29. kiadás 1952 szeptember 17 17 óra 50 perc

/Előnyös feltételekkel....folyt/ k BGYM § Hnó Ká VE

A szerződéssel lekötött tehén beállítási sulya beszámít a beadási kötelezettség teljesítésébe, a rühizlalt sulyért pedig 9 forint különkinti árat fizet az átvevő vállalat,

A szerződésben megállapított hizlalási időtartam legalább 3 hónap. Lekötni csak a selejtező bizottság által kisélejteztett tehenet lehet. A szerződötést a megyei állat- és zsírbe gyűjtő vállalatok bonyolítják le.

A szerződötésre vonatkozó részletes felvilágosítást a megyei állat- és zsírbe gyűjtő vállalatok járási kirendeltségei adnak, amelyek egyúttal a szerződötést is vizsgálják./MTI/

A burgonyabegyűjtésben Győr megye vezet

k BGYM § Hnó M Ká VE

(A begyűjtési minisztérium versenyjelentése.)

Ezen a híten már nagyobb lendülettel folyt a kukorica, burgonya és napraforgó begyűjtése.

Javult a burgonya beadása is, a napraforgóbeadásban azonban lemaradás mutatkozik.

Dolgozó parasztságunk zöme törés után öt napon belül beadja kukoricáját. Vannak azonban községek, ahol a tanácsok még mindig nem tudatosítják kellően a törés megkezdésének bejelentését és azt, hogy a kukoricabeadási kötelezettséget a töréstől számított öt napon belül teljesíteni kell. A tanácsoknak fel kell emelni a hátralékok kötelezettségeit és a határidő letelte után 48 órán belül a helyszínen el kell számoltatni őket. Az engedély nélküli törés, a beadás elhanyagolása komoly kárt okoz maguknak a dolgozó parasztnak is, mert így felesleges terményeiket később értékesíthetik a szabadpiacon. A kukoricabeadásban már sok község jó eredményt ért el. A csongrádmegyei Felgyő kukoricabegyűjtési tervét már 100.3-százalékra teljesítette. Jól halad a kukoricabegyűjtés a bácsme gyei Pálménostora községben is.

A kulákok szabotálják a kukoricabeadást. A tanácsoknak az a feladatuk, hogy a legkeményebben alkalmazzák velük szemben a törvényt. A határidő letelte után nyomban vessék ki rájuk a kártérítést és számoltassák el őket.

Ko /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29. kiadás

1952 szeptember 17 17 óra 50 perc

/Előnyös feltételekkel....folyt/ k BgYM § Hnó Ká VE

A szerződéssel lekötött tehén beállítási súlya beszámít a beadási kötelezettség teljesítésébe, a rühizált súlyért pedig 9 forint különkénti árat fizet az átvevő vállalat,

A szerződésben megállapított hizlalási időtartam legalább 3 hónap. Lekötni csak a selejtező bizottság által kiselejteztetett tehenet lehet. A szerződötést a megyei állat- és zsirbegyűjtő vállalatok bonyolítják le.

A szerződötésre vonatkozó részletes felvilágosítást a megyei állat- és zsirbegyűjtő vállalatok járási kirendeltségei adnak, amelyek egyuttal a szerződötést is vizsgálják./MTI/

A burgonyabegyűjtésben Győr megye vezet

k BgYM § Hnó M Ká VE

(A begyűjtési minisztérium versenyjelentése.)

Ezen a héten már nagyobb lendülettel folyt a kukorica, burgonya és napraforgó begyűjtése.

Javult a burgonya beadása is, a napraforgóbeadásban azonban lemaradás mutatkozik.

Dolgozó parasztságunk zöme törés után öt napon belül beadja kukoricáját. Vannak azonban községek, ahol a tanácsok még mindig nem tudatosítják kellően a törés megkezdésének bejelentését és azt, hogy a kukoricabeadási kötelezettséget a töréstől számított öt napon belül teljesíteni kell. A tanácsoknak fel kell emelni a hátralékok kötelezettségeit és a határidő letelte után 48 órán belül a helyszínen el kell számoltatni őket. Az engedély nélküli törés, a beadás elhanyagolása komoly kárt okoz maguknak a dolgozó parasztoznak is, mert így felesleges terményeiket később értékesíthetik a szabadpiacon. A kukoricabeadásban már sok község jó eredményt ért el. A esztergomi megyei Felgyő kukoricabegyűjtési tervét már 100,3-százalékra teljesítette. Jól halad a kukoricabegyűjtés a bácskai megyei Pálmonostora községben is.

A kulákok szabotálják a kukoricabeadást. A tanácsoknak az a feladatuk, hogy a legkomolyabban alkalmazkussák velük szemben a törvényt. A határidő letelte után nyomban vessék ki rájuk a kártérítést és számoltassák el őket.

Ko /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás 1952 szeptember 17 12 óra 5, perc

/A burgonyabegyűjtésben...folyt./ K. BGYM § HÓ M KÁ VE

A megyék kukoricsbegyűjtési versenye egyre élénkebb. Továbbra is Szolnok megye halad az élen, amely évi tervét eddig 48.8 százalékra teljesítette. 2. Heves, 3. Csongrád, 4. Pest, 5. Békés, 6. Bács, 7. Nógrád, 8. Győr, 9. Hajdu, 10. Vas, 11. Tolna, 12. Baranya, 13. Borsod, 14. Veszprém, 15. Komárom, 16. Szabolcs, 17. Somogy, 18. Fejér, 19. Zala.

A burgonyabegyűjtésben Győr megye vezet. Tervét már 73 százalékra teljesítette. Lemaradt a burgonyabegyűjtésben Szabolcs, az ország legnagyobb burgonyatermelő megyéje, de hátul kullog Hajdu megye is. A burgonyabeadásban jó eredményt ért el Balatonederics község, amely tervét 134 százalékra teljesítette.

A burgonyabegyűjtési verseny állása: 1. Győr, 2. Pest, 3. Nógrád, 4. Komárom, 5. Tolna, 6. Csongrád, 7. Szolnok, 8. Somogy, 9. Baranya, 10. Bács, 11. Fejér, 12. Heves, 13. Zala, 14. Veszprém, 15. Vas, 16. Békés, 17. Borsod, 18. Szabolcs, 19. Hajdu.

A napraforgóbeadáásban Fejér megye érte el a legjobb eredményt, 39.7 százalékos tervteljesítéssel. A napraforgóbeadáásban több megye erősen lemaradt. Így Szabolcs, Borsod és Hajdu megye. Ezeknek a megyéknek a leenyorsabban meg kell javítaniuk a napraforgóbegyűjtés munkáját. A napraforgóbegyűjtésben is több község teljesítette már tervét. Mesztegnyő község 118 százalékra tett előzetes beadási kötelezettségének.

A napraforgóbegyűjtési verseny állása: 1. Fejér, 2. Szolnok, 3. Vas, 4. Győr, 5. Heves, 6. Komárom, 7. Békés, 8. Tolna, 9. Pest, 10. Zala, 11. Baranya, 12. Veszprém, 13. Nógrád, 14. Somogy, 15. Csongrád, 16. Bács, 17. Hajdu, 18. Borsod, 19. Szabolcs.

A hizottsertésbegyűjtésben jó eredményt ért el az elmúlt három nap alatt Somogy és Szabolcs megye, de mind a két megye nek tovább kell javítani a sertésbegyűjtést, hogy lemaradását behozhassa. Még mindig nem kielőző a hizottsertés begyűjtése Komárom megyében és erősíteni kell Szolnok és Békés megyének is. Szép eredményt ért el a hizottsertésbegyűjtésben Apostag község, amely III. negyedévi tervét 125 százalékra teljesítette./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás

1952 szeptember 17

14 óra 05⁺ perc

Szeptember 18-21 között Szegeden rendezik meg a szerveskémiai konferenciát

1 Hbj/Tr/Hné SL Mi VE ↓ 3

A Magyar Tudományos Akadémia támogatásával a Magyar Kémikusok Egyesülete és a Szegedi Tudományegyetem szeptember 18-21 között szerveskémiai konferenciát rendez Szegeden.

A konferencián elhangzó előadások ismertetik majd a szerveskémia és szerveskémiai technológia terén elért eredményeket.

A konferencia egyik kiemelkedő előadását Bruckner Győző Kossuth-díjas akadémikus tartja, aki fehérje szerkezeti kutatásairól számol be. Fodor Gábor Kossuth-díjas akadémikus a szervesvegyületek térbeli elhelyezkedésére és az ezzel összefüggő kémiai tulajdonságokra vonatkozó újabb kutatásairól tart előadást. A szerveskémiai technológiai előadások közül igen érdekes kérdést tárgyal Matolcsy Kálmán beszámolója: a magas hőmérsékleten végbe- menő bontás sebességéről és az elméleti számítások gyakorlati hasznosságáról. Kiss Dénes előadásában az egészség- és munkavéde- lemrel foglalkozik.

A konferencián többszáz kémikus vesz részt. /MTI/

Kossuth Lajos-émlékiállítás nyílik a Nemzeti Múzeumban

k M/tot/Hné M Ie

Kossuth Lajos, a nagy magyar szabadsághős születésé- nek 150. évfordulója alkalmából Kossuth-émlékiállítást rendeznek a Nemzeti Múzeumban. A kiállítás bemutatja Kossuth Lajos munkásságát politikai, gazdasági és társadalmi téren, a sajtó területén, az el- lenzői pártok megszervezésében. Ismerteti Kossuth törekvését a szabadságharc, majd az emigráció idején is foglalkozik a Kossuthról megjelent irodalmi művekkel.

A kiállítást pénteken délelőtt 11 órakor Andics Erzsébet Kossuth-díjas akadémikus, az Országos Béketanács és a Magyar Történelmi Társulat elnöke, a Bőke Világtanács tagja nyit- ja meg. /MTI/

R.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás 1952. szeptember 17. 11 óra 10 perc

etette
Cukorréppával állatait Zsiros János kulák - elnyerte méltó büntetését

i IgM R6/PE Ká Mi VE +4

Körösladányban Fazekas István 41 holdas kulák "elfelejtette" bejelenteni a "községi tanácsnak, hogy megkezdte a kukorica törését. A letört hat mázsa tengerit padlásán tárolta és beszolgáltatási kötelezettségének nem tett eleget. Fazekas nemcsak a kukorica, de tojás- és baromfi-beszolgáltatásának nem tett eleget. Fazekas elnyerte méltó büntetését: a battonyai járásbiróság három év és hat hónapi börtönre, háromezer forint pénzbüntetésre és ötezer forint értékű vagyonekbobzásra ítélte.

Sztanoj Balázs battonyai kulák is rejtavesztett a begyűjtést akadályozó tette. Négy mázsa tengerit tört le éretlen állapotban, amiért a battonyai járásbiróság egy évi és két hónapi börtönre, 1800 forint pénzbüntetésre, 2500 forint vagyonekbobzásra ítélte.

Nagybánhegyesen Fazekas Imre és ifju Fazekas Bálint kulákok 46 hold földjük megmunkálásáról nem gondoskodtak. Felettük is a battonyai járásbiróság ítélkezett: egyenként két és fél évi börtönre, kétezer forint pénzbüntetésre, valamint háromezer forint vagyonekbobzásra ítélte őket.

Ugyancsak a battonyai járásbiróság ítélkezett Zsiros János medgyesegyházi kulák felett, aki cukorréppával takarmányozta állatait, Másfél mázsa cukorréppát etetett fel jószágaival. A kulák kártevését leleplezték, egy évi börtönbüntetésre és 1500 forint pénzbüntetésre ítélték. Ezenkívül kétezer forint vagyonekbobzást is kiszabott a bíróság. /MTI/

Tatabánya lemaradt aknazemcinek az oroszlanyi "Alkotmány", a XII-es és a Sikvölgyi-aknak bányászainak példáját kell követniök

i vid Hbj/Tr/PE SL Mi VE +3

A Tatabányai Szénbányászati Tröszt oroszlanyi "Alkotmány" aknájának bányászai július 1. óta harcolnak a harmadik negyedévi terv teljesítéséért. A harmadik negyedév kezdetén fogadalmat tettek, hogy tervén felül háromezer tonna szenet termelnek. Ezzel szemben július 1.-től a mai napig már 6932.9 tonna szenet küldtek a felszínre tervén felül.

A terv teljesítésében a XII-es akná bányászai állnak a második helyen. A tervén felül vállalt 3600 tonna szénből szeptember

17-ig már 2500.4 tonna szenet termeltek ki. Egyenletesen növelik termelésüket. Minden hónapban teljesítették feltárási tervüket, ezért mindig van megfelelő munkahelyük a dolgozóknak. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33. kiadás

1952 szeptember 17

1/8 óra 4/1 perc

/Tatabánya lemaradt aknaüzemeinek...folyt/ i Vid Hbj/Tr/Hné SL MI VE

Ugyanóságok becsülettel . . . harcolnak a harmadik negyedévi terv teljesítéséért a Sikvölgyi-akna bányászai. Ebben a hónapban 104,4 százalékra teljesítették esedékes tervüket. Julius 1-től a mai napig a vállalt 2000 tonna . . . szénből 1940 tonnát adtak népgazdaságnak. Nincs olyan csapat, amely száz százalékon alul teljesítene előírányzatát.

A jó eredmények ellenére a Tatabányai Szénbányászati Tröszt bányászai jelentős mennyiségű szénrel adósai népgazdaságunknak. A terv teljesítését akadályozták a többi között a XI-es akna bányászai, akik eddig 1853 tonna szénrel maradtak le. Elhanyagolták a fenntartást és így ebben a hónapban kell kijavítaniuk a türedezett és elkorhadt ácsolatokat. Míg az elmúlt hónapban 90 bányász végezte a fenntartást, ebben a hónapban 130 bányász kell hozzá.

A tatabányai X-es akna bányászai a harmadik negyedév kezdetén azt ígérték, hogy terven felül 1500 tonna szenet adnak a népgazdaságnak, ezzel szemben 3425,3 tonna szénrel lemaradtak tervük-től.

A lemaradó üzemeknek az élenjáróktól kell példát venniük, hogy a harmadik negyedév végén jelenthessék: becsülettel eleget tettek kötelezettségüknek./MTI/

Az ősziak betakarításánál Varga Lajosné DISz-fiatalokkal álló munkacsapata 200 százalékon felül teljesít a nagyhegyesi "Tancsics" tsz-ben

i Vid Hné Ky Ká MI VE A nagyhegyesi határban szorgalmasan dolgoznak a "Tancsics" termelőszövetkezet tagjai. Feldjúk egyik rés zón szántanak, nem messze ettől a táblától szerdán reggel megkezdtek a kukorica betakarítását. Tavolabb javában terik a dohányt, a termelőszövetkezet központja közelében pedig a 100 férőhelyes tehénistállót, a dohánypajzát és az 52 férőhelyes fiastatot építik a dolgozó munkások.

A DISz-fiatalok helytállnak a munkában. Két női DISz-munkacsapat van a tsz-ben: Nagy Margit és Varga Lajosné munkacsapata. A burgonyaszedésben Nagy Margit csapata 110-115 százalékot, Varga Lajosné csapata pedig a dohánytrösztben és felfűzésben állandóan 200 százalékos felett teljesít. Varga Lajosné DISz-tag maga a norma szerinti 52 kiló helyett naponként átlag 200 kilónál is több dohányt fűzött fel. Szeptember 17-ig Varga Lajosné már több mint 250 munkacsapata szerzett, pedig csak január óta tsz-tag./MTI/ [munka II]

B . kiadás 1952. szeptember 17. 12 óra 50 perc

A takarmánykészítés különböző módszereit mutatták be a törökbálinti állami gazdaságban

t T/Va/13 Mi 4 +2 1e

Az állami Gazdaságok és Erdők Minisztériuma takarmánykészítési /feltárási/ bemutatót rendezett a törökbálinti állami gazdaság idamajori üzemeységében. A bemutatón az állami gazdaságok trösztjeinek főállattenyésztői és főállatorvosai vettek részt.

Viktor

Kurelec állattenyésztési kutató elmondotta, hogyan lehet a kevésbé értékes takarmányokból, szalmaféléből malátásítással, élesztősítéssel, kelesztéssel és erjesztéssel vitamindus takarmányokat készíteni. Az ilyen módszerekkel készült takarmányok javítják az állatok étvágyát, így nagyobb lesz takarmányfelvevő képességük és a takarmányok vitamintartalma a betegségekkel szemben is ellenállóbbá teszi őket.

Szelényi Ferenc a Somogy-megyei tröszt állattenyésztője felszólalásában alátámasztotta az elmondottakat. Egyik gazdaságukban három falkában mintegy ötszáz malac gyomor- és bélgyulladásos megbetegedést kapott. Amint észrevették a bajt, az egyik falkának azonnal malátásított takarmányt adtak. Ebből a falkából négy-öt malac pusztult el. A második falka csak két nap múlva kapott malátásított eledelt, itt már nyolc-tíz malac hullott el. A harmadik falkából, amely négy nap múlva jutott csak ilyen takarmányhoz, 19 malac pusztult el. Ma már valamennyi Somogy-megyei állami gazdaságban szovjet módszer szerint készítik a sertések részére a takarmányokat.

/-/hét

Ezután a tehenészet takarmánykonyháját nézték meg, ahol a szalmafélék meszezési, erjesztési eljárással történő feltárását mutatták be. Ezekkel az eljárásokkal /-/ mázsa őszibuzsa-szalmából több mint husz mázsa erjesztett gyorsilót lehet készíteni. A szecskázott szalma erjesztés közben megpuhul, emellett keményítőértéke is nagyobb lesz és emészthetősége is javul.

A bemutató során a jelenlévők több kérdést tettek fel. Gellért János a Borsod-megyei tröszt küldötte kérdésére a kutató elmondotta, hogy meszezéssel, vagy gyorsilózással egy mázsa takarmány előállításához szalmából mintegy hat forintba kerül mázsa. Ilyen takarmány száz tehen egy napi etetéséhez elég. Így naponta három mázsa, egy télen pedig mintegy öt vagon szalma megtakarítását lehet elérni. /MTI/

+Hét

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás 1952 szeptember 17 19 óra perc

A Magyar Nemzeti Múzeum épületében

k OTM & tot/Hné M VE

lévő kiállítások, átalakítási munkálatok miatt szeptember 18-án, csütörtöken egész nap, szeptember 19-én, pénteken pedig 14 óráig zárva lesznek./MTI/

Vizrebocsátották a II. számú személyszállító hajót az Obudai Hajógyárban

i Mu/HM/Hné SL VE + 3

Az Obudai Hajógyár dolgozói kedden délután vizrebocsátották a II. számú személyszállító hajót.

A gyár dolgozói úgy határoztak, hogy a III-as számú személyhajót is még a tél beállta előtt elkészítik./MTI/

Ertekezletet tartottak a dunántúli megyék közegészségügyi felügyelői

Vid Ba/Tr/Hné ez Mi Ia + 4

A dunántúli megyék közegészségügyi felügyelői szerdán Székesfehérvárott értekezletet tartottak. Az értekezleten Kádár Tibor állami közegészségügyi főfelügyelő ismertette a közegészségügyi feladatokat az ingatlan, a mezőgazdaság, a munkavédelem, a közlekedés és a balesetelhárítás területén, majd a megyei közegészségügyi felügyelők számoltak be munkájukról./MTI/

Megkezdődött az első országos ismeretlen-képzési konferencia

t Bur-VT/B/Hné Li VE

A Munkaerőteremtékek Hivatala szerdán rendezte meg az első országos ismeretlen-képzési konferenciát a Sínor-utcai III. számú ipari tanulóhely nagytermében.

Az értekezleten megjelent Gerő Ernő, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja, államminiszter, a Népvezetési Tanács elnöke, valamint a SZOT és a DISZ képviselői, az MTH intézményeinek küldöttei.

/Folyt.köv./

MTI BÉLFOLDI HÍREI

B 36. kiadás

1952 szeptember 17 19 óra 15 perc

/Merkezdött az első...I.folyt./ t Bur-PT/B/Hnó LI VE

Az értekezletet Piesi János, az MTH elnökhelyettese nyitotta meg, majd Sasi Nándor, a Munkaerőtartalékok Hivatalának elnöke tartotta meg beszámolóját.

Bevezetőben ismertette azt a fejlődést, amelynek során a kisipari tanulóképzésről áttértünk a nagyüzemi ipari tanulóképzésre és megváltoztattuk az ipari tanulóképzés módszereit. Több-százmilliós beruházásokkal korszerű iparitanuló-intézetek létesültek, kiépült az iparitanuló-intézmények széles hálózata, ipari tanulóinkat megfelelő egyenruhával, munkaruhával, tanszerekkel, taneszközökkel, sportfelszerelésekkel és könyvtárakkal láttuk el. A munkásosztály sorából kikerült új tanárok százai kezdtek meg a tanítást.

- Pártunk és dolgozó népünk - folytatta - mindezek ellenértékéért azt várja az iparitanuló-képzés területén működő káderektől és ipari tanulóktól, hogy intézményeink az ujtípusú szakmunkások ezreit bocsássák ki, akik az üzemekben elfoglalva munkahelyeiket, a szocialista munkaversenyben éljenek, kiváló szakmunkások lesznek, akik forrón szeretik hazájukat, népüket, pártunkat és mérhetetlenül gyűlölik a háborúra spekuláló imperialistákat.

Ezután az iparitanulóképzés terén elért eredményekről, majd a még meglévő hiányosságokról beszélt.

A hibák feltárásához és kijavításához döntő segítséget jelentenek azok a nagyszerű tapasztalatok, amelyeket az MTH delegációja szovjetunióbeli tanulmányutja során szerzett.

Ezután részletesen ismertette a Szovjetunió munkaerőtartalékok-rendszerét, amelyben az alapvető és központi kérdés a szocialista nevelőmunkán van. A szovjet iparitanuló-iskolákban egységes tanmenet szerint folyik a képzés, a szakmai elmélet a leg-szorosabb kapcsolatban van a szakmai gyakorlattal.

- Az élenjáró szovjet tanszervezetek birtokában már az elmúlt tanév végén egész sor - elsősorban szervezeti - intézkedést tettünk, amelynek eredményeképpen szervezetileg egységes intézményeket hoztunk létre. /Folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás

1952 szeptember 17

13 óra 15 perc

/Kezkezdődött az első...2.folyt/ t Bur-VT/B/Hat Li VE

A szovjet tapasztalatok alapján átszerveztük a Munkaerőtartalékok Hivatalát. Mészszerveztük az iparitanulóképzés középszerveit, a helyi igazgatóságokat, elkészítettük az egységes tannemetet, kiépítettük a bázisvállalati rendszert. Teljesen új alapra fektettük a beiskolázási rendszert is. Elsősorban 14-15 éves tanulókat vettünk fel. Azokat sem "lasszóval fogtuk", hanem körvényeik alapján a felvételi bizottságok válogatták ki őket. Elmondhatjuk tehát, hogy a szovjet tapasztalatok alapján ~~xx~~ lefektettük új típusú iparitanulóképzésünk alapjait.

- Erre az alapra támaszkodva most az a feladat, hogy meg kell erősíteni a pedagógiai munkát, intézményeink vezetőinek, az igazgatóknak biztosítani kell az egyéni felelős vezetést, ehhez az igazgatóknak el kell sajátítaniuk a kommunista vezetős és a pedagógiai módszereit, az igazgatóknak következetesen kell harcolniuk a párt- és kormányhatározatok, az MTH-től kapott utasítások, az azokban foglalt gyakorlati célkitűzések maradéktalan végrehajtásáért. A gyakorlati oktatás és a szakmai elméleti képzés kapcsolatánál mindenkor tekintetbe kell venni azt, hogy az elméleti képzés egy bizonyos témára vonatkozóan valamivel megelőzze a gyakorlati oktatást. Ervényesítenünk kell azt az elvet, hogy a tanulócsoporthok a beiskolázástól a szakmunkásviszonyig ne változzanak, és hogy az oktatókat, nevelőket ne cseréljük ki indokolatlanul. A továbbiakban a politikai tantárgyak alapos tanításának fontosságára hívta fel a nevelők figyelmét, majd a DISz munkájáról szót.

- A DISz - mondotta - az iskolai pedagógiai munka segítője, elsősorban a megyelem megszilárdításában, a tanulmányi színvonal emelésében, a szabadidő helyes kihasználásában. Ezt tudnia kell minden igazgatónak és nevelőnek. Ugyanakkor kérjük a DISz Központi Vezetőségét, hogy minden intézetükben hozzon létre DISz-bizottságot.

/Folyt.köv./ 72

M T I B E L F Ö L L I H I R E K

B 38. kiadás

1952. szeptember 17.

13 óra 20 perc

Szerkesztőségek figyelmébe!

M/Fd^{Gy}M FT Bn

A szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Andics Erzsébet Kossuth-díjas akadémikus "Kossuth és a békopárt" című előadásának kivonatát. Az előadás ma este a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Történelmi Társulat ünnepi ülészaka keretében hangzik el. Keretet később adunk. A kivonat csak külön jelzésre használható fel.

x x x

Andics Erzsébet bevezetőben megemlékezett a középnemességnek mint a nemzeti küzdelmek hordozójának, a haladó reformtörekvések képviselőjének, az 1848-49-es magyar forradalom és szabadságharc vezető osztályának történelmi szerepéről. Megállapította, hogy a szabadságharc időszakában ez a társadalmi réteg már nagyértékben differenciálódott és élesen meg kell különböztetni a jóléte birtokos-középnemességet a középnemesség alsóbb, jelentős mértékben polgári értelmiséggé vált részétől.

- A középbirtokos nemesség - folytatta - noha zömében a reformhoz alant támogatta, sohasem Kossuthot tartotta politikai vezérének, inkább rokonszenvezett Széchenyivel, de még inkább Deákkal. Zömében Kossuth-tal szemben tartózkodó álláspontot foglalt el már a forradalmat megelőző időben is, programját túl messzemenőnek, agitációját túl lázítóknak, őt magát túl forradalminak tartotta.

Kossuthnak 1848 tavaszán az európai forradalmi események és nevezetesen a pesti nép forradalmi fellépése jött segítségére saját pártjával, jobban mondva annak erősen "mérészkelt" zömével szemben. 1848 márciusában a középbirtokos nemesség hagyta magát tovább-ragadtatni az eseményektől. A március 15.-i pesti forradalmat követő napokban a feudalizmust felszámoló törvényeket Kossuth nemcsak a nagybirtokos arisztokrácia, hanem a középbirtokos nemesség tulajdonképpeni tervei és szándékai ellenére is, fogadtatta el az országgyűléssel. A középbirtokos nemesség körében is akadtak számosan, akik a jobbágyság megszüntetését kimondó törvénycikket "rablásnak", "jogtalanságnak" tartották. A birtokos nemesség 1848 tavaszán és nyarán inkább türtö, mint aktívan előrevitte az eseményeket, viszont nem is lépett fel azok megakadályozására. Ezért ír a később nyíltan békopárti Kovács Lajos ebben az időben "némán hallgató, mindent közönyösen tűrő" képviselőkről.

/Folyt.köv./ TL

/Megkezdődött az első. . . 3.folyt./ t Bur-VT/B/PE Li VE

A továbbiakban az ipari tanulók munkaversenyének fontosságáról, majd a fegyelenke további szilárdításának jelentőségéről szólt.

Befejezésként hangsúlyozta, hogy az iparitanulóképzés előtt álló feladatok a Szovjetunióban szerzett gazdag tapasztalatok segítségével, pártunk, Rákosi Mátyás irányításával maradéktalanul megoldjuk. Egész dolgozó népünk szeretettel és segítenikeréssel figyelni iparitanulóink fejlődését. Allamunk hatalmas anyagi áldozatok árán biztosítja annak előfeltételeit, hogy szakmailag képzett, öntudatos szakmunkások tizezreit nevelhessük. Most rajtunk áll, hogy tervszerű, fegyelmezett, szívós munkával a legteljesebb mértékben megfeleljünk a belénk helyezett bizalonnak.

A hozzászólások során Pálfi László a székelykerékvári 23-as iparitanuló iskola küldötte a szakosított ténsternék jelentőségéről beszélt. Csillag László, a csepeli l.sz. tannthely igazgatója elmondotta, hogy az idén már a szovjet tapasztalatok felhasználásával kezdtek hozzá az iparitanuló-toborzáshoz. Segítséget kaptak ehhez a munkához a Rákosi Művek pártbizottságtól, valamint a DISZ-től és a szakszervezettől. A munka sikeres elvégzésére agitációs csoportokat szerveztek. A jó előkészítő munka eredményeként elérték, hogy 22 fiatalal többen jelentkeztek iparitanulónak, mint amennyi az előirányzat volt.

Závori Zoltán, az MTH Ószakmagyarországi igazgatóságának vezetője a többi között rámutatott arra, hogy a szocializmus építése az iparitanulóktól is az eddiginél sokkal nagyobb munkafegyelmet, önfegyelmet kíván. Ennek alapjait az iskolában kell lerakni. A továbbiakban felhívta a figyelmet arra, hogy fokozott óberséggel kell vigyázni a még több helyen tapasztalható ellenséges megnyilvánulásokra. A nevelők személyes magatartásukkal mutassanak példát a rájuk bizott fiataloknak.

Kalmár Dezső a Munkaerőtartalékok Hivatalának osztályvezetője többek között ezeket mondotta:

- Nekünk, nevelőknek az a kötelességünk, hogy szocialista tartalommal töltsük meg intőmónyeinket. Olyan pedagógusokra van szükségünk, akik nem félnek a nehézségektől, a kezdeményezéstől, akik képesek arra, hogy szakmunkásképzésünk színvonalát a lehető legmagasabbra emeljék.

/folyt. köv./

K

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 40. kiadás

1952. szeptember 17.

Móra 10 perc

/Andics Erzsébet előadása, 1. folyt./ FT/Gy FT Bn

A középbirtokos nemességnek 1846 nyarán észlelhető fokozatos jobbrátolódását megakasztotta Jellasics betörése. A védekezés szükségességét osztotta a birtokos nemesség is s ennek megfelelően támogatta azokat a rendkívüli intézkedéseket, amelyeket Kossuth kezdeményezésére az országgyűlés foghatósította. 1846 őszén a megalkuvók, Kemény Zsigmond szava szerint, "elnémultak."

Lényegesen megváltozik a helyzet 1848 végén - 1849 elején - amikor már a császári főhaderők törtek be az országba és sikeresen előrenyomulva csakhamar megszállták a fővárost. A dinasztia-
val folytatandó háborúnak a középneemesség már nem volt olyan osztat-
lanul híve, mint a Jellasics elleni védekezésnek. A jól felfegy-
verzett, iskolázott, jól szervezett császári hadsereg betörése az országba rendkívül súlyos helyzetet teremtett, az eredményes ellenállás ezúttal sokkal nagyobb erőfeszítéseket követelt, mint a Jellasics-csal szembeni védekezés: a forradalmi háború módszereinek széles alkalmazását, a nép fokozott felfegyverzést, guerilla-háború megindítását, stb. Viszont a birtokos nemesség iszonyodott a forradalmi módszerektől, félt a felfegyverzett néptől, aggódott vagyonáért és mindenekelőtt nem szívesen lépett arra az útra, amely a Habsburg-dinastiával és Ausztriával való végleges szakítással fenyegetett.

A hajdani reformpárt elbontása már 1848 őszén, a fegyveres szabadságharc megindulásakor megkezdődött. A tulajdonrészt középbirtokosokból álló képviselőháznak általában igen sok tagja nem ment el Debrecenbe, vagy pedig csak akkor ment el, amikor a honvéd sereg szerencsésjének csillaga már kezdett felragyogni. A középneemességben belül bekövetkezett jobbrátolódást tükrözte vissza Nyáry Pálnak baloldali radikálisból békepártivá levése ebben az időben, ugyanaz történt Jókaival. A középneemesség jelelénkény részé-
nek megváltozott politikai hangulata jutott kifejezésre abban, hogy a Debrecenbe menekült országgyűlésen a megalkuvók csoportja - amelyik visszanyerte a hangját - sőt mi több, egyre merészebb lett - a képviselők körében egyre több hívőre és támogatóra talált, párttá nőtte ki magát, az ellenséggel való megbékülés partjává, ahogy Kossuth nevezte, "békepárttá".

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 40. kiadás

1952. szeptember 17.

4 óra 40 perc

/Andics Erzsébet előadása, 1. folyt./ FT/Gy FT Bn

A középbirtokos nemességnek 1848 nyarán észlelhető fokozatos jobbrátolódását megakasztotta Jellasics betörése. A védekezés szükségességét osztotta a birtokos nemesség is s ennek megfelelően támogatta azokat a rendkívüli intézkedéseket, amelyeket Kossuth kezdeményezésére az országgyűlés fogadtatott. 1848 őszén a megalkuvók, Károly Zsigmond szavai szerint, "ainémultak."

Lényegesen megváltozik a helyzet 1848 végén - 1849 elején - amikor immár a császári főhaderők törtek be az országba és sikeresen előrenyomulva csakhamar megszállták a fővárost. A dinasztia-
val folytatandó háborúnak a középneemesség már nem volt olyan osztatlanul híve, mint a Jellasics elleni védekezésnek. A jól felfegyverzett, iskolázott, jól szervezett császári hadsereg betörése az országba rendkívül súlyos helyzetet teremtett, az eredményes ellenállás ezúttal sokkal nagyobb erőfeszítéseket követelt, mint a Jellasics-csal szembeni védekezés: a forradalmi háború módszereinek széles alkalmazását, a nép fokozott felfegyverzését, guerilla-háború megindítását, stb. Viszont a birtokos nemesség iszonyodott a forradalmi módszerektől, félt a felfegyverzett néptől, aggódott vagyonáért és mindenekelőtt nem szívesen lépett arra az útra, amely a Habsburg-dinasztiával és Ausztriával való végleges szakítással fenyegetett.

A hajdani reformpárt beolválása már 1848 őszén, a fegyveres szabadságharc megindulásakor megkezdődött. A tulajdonrészt középbirtokosokból álló képviselőháznak általában igen sok tagja nem ment el Debrecenbe, vagy pedig csak akkor ment el, amikor a honvéd sereg szerencsésjének csillaga már kezdett felragyogni. A középneemességben belül bekövetkezett jobbrátolódást tükrözte vissza Nyáry Pálnak baloldali radikálisból békepártivá levése ebben az időben, ugyanaz történt Jókaival. A középneemesség jelelénkény részének megváltozott politikai hangulata jutott kifejezésre abban, hogy a Debrecenbe menekült országgyűlésen a megalkuvók csoportja - amelyik visszanyerte a hangját - sőt mi több, egyre merészebb lett - a képviselők körében egyre több hívőre és támogatóra talált, párttá nőtte ki magát, az ellenséggel való megbékülés pártjává, ahogy Kossuth nevezte, "békepárttá".

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40. kiadás

1952. szeptember 17.

6 óra 40 perc

/Andics Erzsébet előadása, 1. folyt./ FT/Gy FT Bn

A középbirtokos nemességnek 1846 nyarán észlelhető fokozatos jobbrátolódását megkezdte Jellasics betörése. A védekezés szükségességét osztotta a birtokos nemesség is, ennek megfelelően támogatta azokat a rendkívüli intézkedéseket, amelyeket Kossuth kezdeményezésére az országgyűlés foghatósította. 1846 őszén a megalkuvók, Károly Zsigmond szava szerint, "cinómultak."

Lényegesen megváltozik a helyzet 1848 végén - 1849 elején - amikor már a császári főhadak törtek be az országba és sikeresen előrenyomulva csakhamar megszállták a fővárost. A dinasztia-
val folytatandó háborúnak a középneemesség már nem volt olyan osztatlanul híve, mint a Jellasics elleni védekezésnek. A jól felfegyverzett, iskolázott, jól szervezett császári hadsereg betörése az országba rendkívül súlyos helyzetet teremtett, az eredményes ellenállás ezúttal sokkal nagyobb erőfeszítéseket követelt, mint a Jellasics-csal szembeni védekezés: a forradalmi háború módszereinek széles alkalmazását, a nép fokozott felfegyverzését, guerilla-háború megindítását, stb. Viszont a birtokos nemesség iszonyodott a forradalmi módszerektől, félt a felfegyverzett néptől, aggódott vagyonáért és mindenképp nem szívesen lépett arra az útra, amely a Habsburg-dinasztiával és Ausztriával való végleges szakítással fenyegetett.

A hajdani reformpárt felbontása már 1848 őszén, a fegyveres szabadságharc megindulásakor megkezdődött. A tulajdonrészt középbirtokosokból álló képviselőháznak általában igen sok tagja nem ment el Debrecenbe, vagy pedig csak akkor ment el, amikor a honvéd sereg szerencséjének csúcsa már kezdett felragyogni. A középneemességben belül bekövetkezett jobbrátolódást tükrözte vissza Nyáry Pálnak baloldali radikálisból béképártivá levése ebben az időben, ugyanaz történt Jókaival. A középneemesség jelelőkének megváltozott politikai hangulata jutott kifejezésre abban, hogy a Debrecenbe menekült országgyűlésen a megalkuvók csoportja - amelyik visszanyerte a hangját - sőt mi több, egyre merészebb lett - a képviselők körében egyre több hívőre és támogatóra talált, párttá nőtte ki magát, az ellenséggel való megbékülés pártjává, ahogy Kossuth nevezte, "béképárttá".

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö I D I H I R E K

B 41. kiadás

1952 szeptember 17

13 óra 20 perc

/Megkezdődött az első...4.folyt/ t Bur-VI/B/Énő LÍ VE

Horn Dezső, a SZOT titkára megállapította: alapvető hiba volt, hogy a szakszervezetek és a SZOT nem ismerték fel kellő mértékben és kellő időben a jövő szakmunkásai képzésének fontosságát, így nem is nyújtottak ehhez kellő segítséget.

- Olyan fiatal szakmunkásokat kell nevelnünk - és ehhez kell, hogy komoly segítséget nyújtsanak a szakszervezetek és a SZOT is - , akik minden téren helytállnak és példaképpen állíthatók az idősebb munkások elé is - mondotta.

Megemlítette azt is, hogy a SZOT határozata a többi között előírja: szervezetenként is úgy kell alakítani a szakszervezeti mozgalmat, hogy az a lehető legjobb segítséget nyújtson az iparitanuló-képzéssel kapcsolatos feladatok megoldásához. Ezután arról beszélt, hogy a jövőben valamennyi nevelő és oktató ehhez az iparági szakszervezethez fog tartozni, amely iparág számára a tanulókat képezik és gondoskodik arról, hogy a szakszervezeti szervek az eddiginél nagyobb segítséget nyújtsanak az iparitanuló-képzéshez. Befejezésül hangsúlyozta, hogy sokkal szorosabb kapcsolatot kell kiépíteni a közoktatásügyi minisztériummal, amely nagy segítséget nyújthat az MTH-nak fontos feladatainak megoldásához.

Bur-VI/Fd/Énő Károlyi Ferenc, a Vörös Csillag Traktorgyár iparitanuló-iskolájának igazgatója a tanítási órákra való felkészülés módszeréről beszélt. Hangsúlyozta: a jó felkészülés alapja a jól levezetett óráknak, amelyek jobb tanulmányi átlageredményekhez, jobb szakmunkások neveléséhez és a jobb tervteljesítéshez vezetnek.

Pál József, a 9. számú intézet igazgatója hangsúlyozta, hogy az oktatóknak és nevelőknek gondoskodniuk kell jól-készített helyettesekről.

Pócsi János, az MTH elnökhelyettese felszólalásában hangsúlyozta, hogy az elkövetkező években nagy súlyt kell helyezni a pedagógiai munka megújítására. A felszines technikai munkát - mondotta - fel kell váltani az elmélyült, kommunista nevelőmunkának, amely a politikai felvilágosító munkával párosul. Új módon, szocialista módon kell az évszórán dolgozni, a különösen pedagógiai vonalon.

/Folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. 42. kiadás 1952. szeptember 17. 19 óra 15 perc

/Andics Erzsébet előadása, 2. folyt./ FT/Gy FT Bn

Az 1849 januári szörnyű hetekben a vereségek-hozta leverttség, kishitűség láttára a megalkuvóknak alaposan megjött az önbizalmuk. Önbizalmuk és bátorságuk növekedéséhez nagymértékben hozzájárult az új fővárosnak, Debrecennek szerintük igen lényeges előnye Pesttel szemben, hogy "Debrecennek kevés proletariátusa" volt, hogy nem kellett tartaniuk "a pesti csavargéktól", ahogy a békepártiak lapja a pesti népet, a magyar forradalom szülőjét és legkövetkezetesebb védelmezőjét nevezte.

A középnemesség, még annak vagyonos része sem tévesztendő össze, a forradalomnak ebben a szakaszában sem, a nagybirtokos arisztokráciával, amelynek a szabadságharc veresége jelentette a győzelmet, a magyar nép győzelme pedig saját vereségét. A középnemesség egyre inkább sóvárogja a kiegyezést Béccsel, de feltétel nélküli behódolásra nem hajlandó. A középnemesség zöme kétségek között hányódik, ide-oda ingadozik, ez utóbbi különösen jellemző erre a rétegre. Azonban minden ingadozása ellenére kétségbevonhatatlan, hogy politikai magatartásában 1849 elején fordulat állt be. A középnemesség egyre türelmetlenebbül sóvárogja a harc befejezését, a hadbanállást egyre terhesebbnek érzi, a háború kudarcsait egyre nehezebben tűri. A középnemesség egyre jelentékenyebb részét ragadja magával a kapituláns szellem, az egyre határozottabb elfordulás a szádságharc ügyétől. Mindenekelőtt állt ez a birtokos rétegre, minél nagyobb birtokkal rendelkezett, annál inkább. Nem maradt hatás nélkül a birtokos nemességre, hogy a császáriak a magyarországi hadjárat első pillanatától kezdve a katonai rendszabályokon kívül anyagiretorziókat is fogamtosítottak, illetve helyeztek kiállításba a nemzeti kormány hivaival szemben. Windischgrätz vagyonsokozó rendeletei meglehetősen gyors és éles reakciót váltottak ki a Debrecenben összegyűlt képviselők egy részénél is és nem kis mértékben hozzájárultak a békepárti, illetve a békepártot támogató képviselők számának gyors növekedéséhez.

Hazafiasságot, hősiességet és sok más egyebet is egyre inkább háttérbe szorított a békepártiaknál a vagyonsokozás. A békepártiak féltették vagyonukat a háborús pusztításoktól és egyre kevésbé rejtették véka alá azt a véleményüket, hogy nekik a nemzeti harcból elégük van.

/Folyt.köv./

Kp

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43. kiadás

1952 szeptember 17 19 óra 30 perc

/Megkezdődött az első...5.folyt/ t Bur-VT/Fd/Hné Li VE

"továbbiakban hangsúlyozta, hogy a szakma megszerettetésének nemcsak a lemorzsolódások megakadályozása szempontjából, hanem pedagógiai és népgazdasági szempontból is döntő jelentősége van. Nem lehet kiváló tanuló, sem kiváló szakmunkás az, aki nem szereti szakmáját. A tanároknak és vezetőknek fel kell ismerniük azokat a módszereket, amelyekkel a szakma megszerettetése elérhető. Minden tanítási órán, minden nap harcba kell indulniuk: az oktatóknak a szakma szépségeinek megismertetéséért.

Ezután arról szökött, hogy a szakmai képzésben döntő jelentőségük van a sztahanovistáknak abból a szempontból, hogy az iparitancuk megismerjék választott szakmájuk távlatait, a szakmában rejlő lehetőségeket, az új, fejlett technikát. Egy-egy sztahanovista bemutatás után az ipari tanulók nagy részében megerősödik az a meggyőződés, hogy szép és jó szakmát választottak maguknak.

Módos László, az MTH központi szervezeti igazgatóságának vezetője felszólalásában hangsúlyozta, hogy a nevelőknek is lépést kell tartaniuk a fejlődéssel. Elengedhetetlenül szükséges - mondotta - hogy a nagyobb intézményeknél megjavítsák a párt szervezetek munkáját, és általában az eddigénél szorosabbá tegyék a felsőbb párt szervezetekkel való kapcsolatot. Ugyanazok szoros kapcsolatot kell kiépíteni a DISZ-szel. Az MTH és a DISZ együttműködése meg fogja hozni a kívánt eredményeket a tanulóképzés színvonalának emelésében is.

Ezután az országos értekezlet résztvevőit az ipari tanulók küldöttsége üdvözölte. A küldöttség vezetője Matusz Gabriella az összes ipari tanuló névében ígéretet tett, hogy a tanuló komszomolistákhoz hasonlóan jótanulással, fegyelmessé, öntudatos magatartással igyekeznek jó szakmunkásokká fejlődni.

ur/tot/Hné A délutáni tanácskozáson megjelent Jéberu Magda, a közoktatásiügyi miniszter első helyettese.

/Folyt.köv. ' T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44. kiadás 1952. szeptember 17. 12 óra 30 perc

A felsőnyárádi bányüzem szeptember 1.-től 17.-én reggelig közel kétezer tonna szenet termelt terven felül

i vid Hbj/tot/PE SL Ie +4

A felsőnyárádi bányüzem az öt éves terv második évében öt darab Sz-153-as típusú szovjet rakodógépet kapott. A gépek segítségével megszűnt a kézfektetés a bányában: a szenet millisekondos robbantással jövesztik, s azt a gépek közvetlenül kaparószalagokra rakják.

Ez évben újabb beruházásokkal tovább gépesítették a bányát, a főszállító vágatba új gumiszállítószalagot építettek be. A fejtésből kikerülő szén a rakodógépek segítségével a főszállítóvágati gumiszalagokon a vagonokba kerül.

A bányászok jó munkájukkal köszönik meg a sok ajándékot, s a műszaki vezetés segítségével biztosították az egyenletes termelést. Ennek eredménye, hogy az üzem szeptemberben nap nap után túlteljesíti tervét és szerda reggelig közel kétezer tonna szenet adott terven felül a népgazdaságnak. /MTI/

- - - - -

/PE
/Megkezdődött az első. . . 6.folyt./ t Bur-VI/tot Li VE

Petrák Lajos, a DISZ Központi Vezetőségének titkára szólt fel ezután. Elmondotta, hogy a szakmai és politikai munka megjavítása érdekében az új tanév folyamán minden intézetben meg kell alakítani a DISZ szervezeteket. A DISZ Központi Vezetősége gondoskodik arról, hogy minden DISZ szervezetet függetlenített titkár vezessen majd.

Petrák Lajos beszédét még számos hozzászólás követte, majd a konferencia résztvevői lelkeshangon t. viratban üdvözölték Rákosi Mátyást.

- Megfogadjuk - hangzik a távirat - minden erőnket, képességünket, latbavetve dolgozunk az ipari tanulóifjúság tanulmányi színvonalának emelése, fegyelmük erősítése érdekében. Igérjük, hogy bátor helytállással, szívós, következetes, tervszerű munkával, ingadozás nélkül követve a Szovjetunió tanításait, pártunk utmutatásait, jólképzett, művelt, öntudatos szakmunkásokat adunk drága hazánknek. " / meg

Az értekezlet résztvevői ugyancsak üdvözlő táviratot küldtek a Szovjetunió munkaerőtartalékok minisztériumának is.

- Igérjük, hogy az önök baráti segítsége, az önök által rendelkezésünkre bocsátott tapasztalatok alkalmazásával olyan

szakmunkásokat adunk szocializmust építő hazánknek, akik méltók lesznek a Szovjetunió munkaerőtartalékaihoz, akik méltók lesznek a hatalmas Szovjetunió dicsőséges, hősi harcokban negedzett munkásosztályához - írják a többi között a táviratban.

/folyt. köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B⁴⁵: kiadás 1952. szeptember 17. 16óra 35 perc

/Andics Erzsébet előadása, 3. folyt./ FT/Gy FT Bn

A forradalom elmélyülése, Kossuth egyre messzebbmenő politikája, a baloldal nagy befolyása, a főképp paraszti elemekből toborzódó guerillacsapatok működése, a hazaárulók vagyonának elkobzása, a véstörvényszékek, stb. egyre nagyobb rémülettel töltik el a középnemesség felső rétegeit. Mindezzel szemben a császári csapatok által megszállt területeken kialakult monarchikus államrend, minden népi mozgalomnak fegyveres elnyomása egyre csábítóbbnak tűntek fel előtte. A császáriak által elfoglalt területeken ugyanis, ahol a feudális-abszolutisztikus reakció győzött - a dinasztia és a középnemesség közötti minden ellentét és ellenségeskedés ellenére - lágyegében a földesuri uralom őrülte diadalát. Az ujonnan kinevezett császári biztosok drakói rendszabályokat fogantatosítottak azokkal a paraszttal szemben, akik a volt földesúrnak járó tartozásokat megtagadták. A földesúrnak lehetőleg mentesítették az általános fegyverbeszolgáltatási kötelezettség alól, nehogy a paraszttal szemben védtelenek maradjanak. A birtokos nemességre különösen megnyugtatónak kellett, hogy hasson, hogy az osztrák kormányzat 1849 május-juniusában végül mégis csak állást foglalt a nemesi kártalanítás kérdésében, mégpedig az 1848-ban elfogadott törvények érvénybentartása mellett.

Kossuth már korán kénytelen volt felfigyelni a többnyire birtokos-középnyemes, megyei és városi tisztikar körében tapasztalható nyugtalanító jelenségekre. 1849 januárjában a Honvédelmi Bizottmány nevében részletes rendeletet adott ki: "Aki az ellenség vagy annak biztosaitól hivatalt vállalt, az honáruló..." "Az ily embert... a nép ne csak tisztviselőnek ne tekintse, hanem rablónak, fosztogatónak, honárulónak nézze, s vele eszerint bánjék." Kossuth szigorú felszólításai kétségtelenül nem maradtak hatás nélkül. A megszállt területeken a lakosság által kifejtett ellenállásból a hazafias érzelmi középnyemesség számos helyen kivette a részét. A megyei tisztviselőknél, a "táblabírák"-nak az ellenség előtt való tömeges behódolása miatt a nemzeti kormány 1849 tavaszán és nyarán az osztrák hadsereg kiűzése után kénytelen volt egész sor megyében felüggeszteni a megyei bizottságokat, a tisztviselők magyrészét pedig kicserélni. A hazaáruló megyei tisztviselők leváltásának a legtöbb esetben Kossuth volt a kezdeményezője és elrendelője. A középnyemesség körében egyre inkább eluralkodó elégedetlenségnek a szabadságharc folytatásával szemben, annak, hogy egyre nagyobb részben nem voltak hajlandók követni vagy nem szívesen követték Kossuthot, a forradalom felfelé ivelő útján - számos jele mutatkozott a nemzeti kormány alá tartozó területeken is, mégpedig a legkülönbözőbb formákban.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 46. kiadás

1952. szeptember 17.

19 óra 35 perc

/Andics Erzsébet előadása, 4. folyt./ FT/Gy FT Bn

Ezek között a jelenségek között a legfigyelemreméltóbb, következményeiben leginkább súlyos a békepárt népszerűségének és befolyásának rohamos növekedése volt a debreceni országgyűlésen.

A békepártiak, Kossuth és a baloldal politikája ellen irányzott folytonos támadásaiknak, "a terrorizmus elleni védekezés" jellegét igyekeztek kölcsönözni. A terrorizmus vádja a reakciós ellenforradalmi elemek kedvenc politikai fegyvere a haladó, különösen pedig a forradalmi mozgalmak és képviselőik ellen. A reakció embereit nem zavarja az a történelmileg újra és újra beigazolódtó tény, hogy a forradalmi rend általában mindig emberségesebb, még ha kénytelen is az erőszak eszközeihez nyulni, mint a reakció, az ellenforradalom "rendje". Emberségesebb, mert hiszen a haladás mindig több emberséget hoz magával, tűz maga elő céllal, mint amennyire a haladó rend képes volt. Emberségesebb, mert mint az adott korban megoldásra érett, a lakosság nagy többségének érdekeit és szükségleteit kifejező eszmék és intézmények hordozóját az objektív történelmi erők és a széles tömegek rokonszenve és közreműködése segíti és éppen ezért általában nincs is olyan kegyetlenkedések alkalmazására rászorulva, mint amilyenekhez a létbe kapaszkodó, rendszeri rt már csak szűk klikkek érdekeit és életszükségeit kifejező reakció végső erőfeszítéseként kétségbeesésében folyamodni szokott. Hazug és cinikus volt a debreceni békepártiak hadjárata is Kossuth és a baloldal állítólagos "terrorizmusa" ellen.

A legelkeseredettebb, valóban "végsőkig elmenő" támadásaikat a békepártiak azok ellen a rendszabályok ellen indították, amelyek értelmében a kormány - Kossuth kezdeményezésére - a honarulás gyulai alá eső személyek vagyonát zár alá vettette, s amennyiben honarulásuk bebizonyosodott, azokat el is koboztatta. Ezek a rendszabályok különösen érzékeny csapást jelentettek a belső ellenségre, ez magyarázza meg a békepártiaknak ebben a kérdésben tanúsított különösen "elszánt" magatartását.

/Folyt. köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B kiadás
47.

1952 szeptember 17

19óra 45 perc

/Andics Erzsébet előadása...5.folyt/ FT/Gy/Hn: FT 3n

A békepárt igyekezett Kossuthnak kezét-lábát megkötöni. Ezt Kossuth tudta, s mint a múltjában lévő törekszik fel a szabad, tiszta levegőre, úgy menekült, szinte az egyre inkább megalkuvók befolyása alá kerülő debreceni országgyűlés fojtogató légköréből a táborba, a vitózúl küzdő hadsereghez.

Kossuth visszautasította a baloldali követeléseit, amelyeket azok 1848 március 24-i bizalmas értekezlete n közltek vele s amelyeknek főbb pontjai voltak: 1./ Görgeyt állítsák haditörvényszék elé, 2./ az országgyűlést napolják el mindaddig, míg az ellenséget az országból ki nem űzték, 3./ a végrehajtóhatalmat gyakorolja Kossuth s alakítsa n baloldali kormányt. Noha ezeknek a javaslatoknak a szükségessége teljesen megérett, Kossuth megelégedett azzal, hogy másnapi beszédében a képviselőházat a purifikációs határozat következetes végrehajtására intette. Ez a rendszabály már nem volt elégséges, hogy a megalkuvó, sőt hamaruló elemek Debrecenbe özönölést s a békepárt soraikat rohamos megruzzadását megakadályozza. A békepártban tömrültek s alakítottak közös frontot a belső reakció összes árnnyalatai.

A békepárt az ellenség szövetségé lett, a reakciónak a forradalmi kormánysszervekben ülő képviselőivé vált, amelynek nagy nyilvánossággal rendelkező szövetség volt az országgyűlés. Csak egy módon lehetett megakadályozni, hogy a képviselőház ne váljon a megalkuvó politika citadellájává, Kossuth-ellenes hatalmi tényezővé, az ellenforradalom legális fórumává: ha elnapolják az országgyűlést az ellenség feletti fegyveres győzelem biztosításáig, ahogyan azt a baloldal javasolta. Arra, hogy a baloldalnak igaza volt, amikor Görgeynek idejében való félreállítását követelte, - talán szót sem kell vesztegetni. Nem kevésbbé volt igazuk Madarászóknak, amikor baloldali kormányt alakítását, azaz baloldali diktatura megteremtését követelték. olyan kormányzatra lett volna szükség, amely, a legszélesebb népi tömegek talpraállítása érdekében, azok jogos kívánságait s törekvéseit a körülmények adta lehetőségek határai között, de az addiglanál nagyobb mértékben figyelembe veszi.

Kossuth s a baloldal szövetségének felbomlása végzetes kihatással volt a magyar forradalom s szabadságharc egész további menetére.

/Folyt.köv./

KO

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 48. kiadás

1952 szeptember 17

7 óra 5 perc

/Andics Erzsébet előadása...6.folyt/ FT/Gy/Hn: FT Bn

Ez a szövetség képezte a forradalom fennmaradásának és sikereinek alapját, 1848 őszétől kezdve. A baloldallal való szakítás azt jelentette, hogy Kossuth letért arról az útról, amelyen haladva addig a forradalom sikereit minden nehézség ellenére biztosítani tudta és a szabadságharc ügyét győzelemről-győzelemre vitte. A békepárt politikai térhódítására nem a forradalomnak népi tartalommal való megtöltésével válszolt, hanem egy igen radikális, de tisztára közjogi lépéssel: a nemzeti függetlenség kimondásával, a Habsburg-dinasztia trónfosztottá nyilvánításával 1849 április 14-én. A Függetlenségi Nyilatkozat alá szilárd talajt a forradalom belső elmélyítése adhatott volna egyedül. Kossuth pedig éppen erre nem volt hajlandó, Kossuth 1849 áprilisában a Függetlenségi Nyilatkozattal olyan problémáknak a sordiusi csomóját akarta kettévágni, amelyeknek a megoldására ez a lépés legalábbis önmagában nem volt alkalmas. Kossuth váriási támasztal foztotta meg magát, amikor szakított a baloldallal. A baloldallal való szakítás folyományaképpen a magyar forradalom és szabadságharc hanyatló, mondhatni terjedő korszaka következett be.

A békepártnak Kossuth-ellenessége, erőfeszítései Kossuth politikai befolyásának csökkentésére, sőt teljes felszámolására már magában is ellenforradalmi politika volt. Kossuth elleni izzó gyűlöletükkel a békepárti megalkuvók ebben a kérdésben is a hazaáruló aulikus arisztokráciával, az ellenforradalmi reakcióval kerültek egy síkra. "Különbség ez volt, hogy a békepártiak nem nyíltan, hanem eltitkosan támadták Kossuthot. Az ellenforradalmat és a reakciót szolgálták a baloldal ellen folytatott kiméletlen hajszájuk és.

A hazaárulók felelősségrevonásának kérdéséből a békepárt fegyvert irányított be a baloldal ellen. A békepártiak, ezek a cánikus politikai intrikusok a forradalom és szabadságharc erős ideje alatt reakciós komplottok szövetségével foglalkoztak s miközben bent ültek a forradalmi kormánysszervekben, egy időben igyekeztek az ellenséggel is kapcsolatokat fenntartani és lámpással keresték azt a "Napoleont", aki a magyar forradalmat "megfojtja". Ezek a tipikus politikai serekeverők állandóan tele voltak szeretettel, béke, krisztusi elvek, stb. hangoztatásával. Jósika Miklós, aki jól ismerte a békepártiakat, "kötőlyártónak" nevezte őket és azt írta róluk, "az ugynevezett békepárti békés indulásban igen sok békés embert szeretne...örök békeszere és nyugalomra átcsapítani".

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 49. kiadás

1952. szeptember 17.

9 óra 35 perc

/Andics Erzsébet előadása, 7. folyt./ FT/Gy FT Bn

A szabadságharc fegyveres leverésének és az ellenforradalmi katonai diktatura megteremtésének terve nem volt idegen a békepárti vezetők előtt. Saját beismerésük szerint ilyen jellegű tárgyalásokat folytattak Klapkával is, Görgeyvel is. A békepárt ellenforradalmi fejlődésében elérkezett addig a pontig, amit Kossuth előre megjósolt, az ellenforradalmi fegyveres állampuccs tervéig. Kossuth éleslátására jellemző, hogy a bonapartista államcsíny veszélyére, az ilyenirányú fejlődés perspektívájára a békepárt részéről, már 1849 márciusában felhívta óva intően az országgyűlés figyelmét. Nem Görgeyn és nem a békepártiakon mulott, hogy ilyen ellenforradalmi fegyveres államcsínyre nem került sor, hanem főképp azon, hogy mint Kemény mondja, "az események gyorsabbak valának", azaz a cári csapatok intervenciója és Görgey fegyverletétele a forradalom felszámolását elvégezte. A békepárti szellemnek egyenesen diadala volt, hogy a cári hadsereg betörésekor a Szemere-kormány erélyes hadiintézkedések helyett bőjtöket és imaikat rendelt el. Egyházi körmenetek rendezésével, a harangok félreverésével, stb. fedezte tétlenségét a honvédelem megszervezése terén és növelte a lakosságot amugy is egyre inkább hatalmába kerítő pánikot. A békepárt mindezzel nagyon meg volt elégedve. Hozsannákat zengett a Szemere-kormányról azért, mert "eszköze: vallás, ima és bőjt."

viddini

Kossuth, mit ismeretes, levelében a békepárt "veszélyes ármányát" "gyáva árulásnak" nevezte.

A békepártiak meg akartak állni, nem akartak tovább menni 1848-on, a forradalmat vissza akarták fordítani akkor, amikor az szerintük már "tulment célján". Azonban "a polgári társadalom fejlődésének egyik törvénye", hogy mindenütt, ahhoz, "hogy a burzsoázia betakaríthassa a győzelemnek legalább azokat a gyümölcsöket, amelyek akkor learatásra már megértek, az volt szükséges, hogy a forradalom jóval tulmenjen célján".

Kossuth képtelen volt a középnemesség zömének a forradalom, a nemzeti függetlenség és haladás ügyétől való fokozatos elpártolását tudomásul venni. Ezt környezetén, politikai neveltetésén, évtizedes közpályáján vallott elvein kívül objektív okok is magyarázták. A magyar középnemességnek évszázados érdemei voltak a nemzeti függetlenség gondolatának ébrentartása terén, halhatatlan hőseket adott a nemzeti szabadság és nemzeti haladás ügyének.

/Folyt.köv./ T

MTI BELFOLDI HIREK

B 50. kiadás 1952. szeptember 17.

19 óra 50 perc

Megkezdődött az első. . . 7. folyt. / t Bur-VI/Pd/PE Li VE

A délutáni szünet után felszólalt Jóboru Magda, a közoktatásiügyi miniszter első helyettese. Hozzászólásában rámutatott arra, hogy az oktatás és nevelés eredményei fokozásának egyik döntő eszköze egységes nevelési eljárások alkalmazása.

A továbbiakban felhívta a figyelmet arra, hogy igen elterjedt és általános hiba az oktatás terén a liberalizmus. Erőgött sok esetben helytelen, egészségtelen, káros nézetek huzódnak meg. Ha liberálisak vagyunk az oktatásban és nevelésben - folytatva - ha nem támasztunk kemény követelményeket a fiatalokkal szemben, akkor nem szocialista fiatalok lesznek: belőlük, hanemkéményelmek, puhány kispolgárok.

Ezután a pedagógusok oktatómunkájáról beszélt. Hangsúlyozta, hogy a jobb tanulmányi eredmények elérése és a bukások csökkentése szempontjából rendkívül döntő az oktatómunka színvonalának állandó emelése. Az oktatómunka színvonalának emeléséhez feltétlenül szükséges az órákra való igen alapos felkészülés. A Szovjetunióban kemény harc folyik a bukás nélküli osztályokért és iskolákért és már igen sok olyan osztály és iskola van, ahol nincs bukás. A legfőbb eszköz, amit a bukás elleni harcban használnak a "Ne legyen egyetlen rossz óra sem" jelszó. Ezt a jelszót kell nekünk is magunk elé tűznünk. Hibába van egy pedagógusnak nagy gyakorlat, órája csak akkor lehet jó, ha előtte alaposan átgondolta, mit és hogyan ad elő, ha állandóan alaposan képezi magát, ideológiai és szakmai tudását szüntelenül fejleszti. Csak a jól képzett és jól felkészült pedagógus tud hatni az ifjúságra és tudja formálni a fiatalok erkölcsi, világnézeti meggyőződését.

Befejezésül hangsúlyozta: tudatosítani kell a pedagógusok között azt, hogy mindazokban az eredményekben, amelyeket az ifjúság nevelésében a pártszervezetek és a DJSZ segítségével eddig elértünk, komoly részük van a pedagógusoknak. De részük és felelősségük van azokban a hibákban is, amelyeket a Párt Központi Vezetőségének legutóbbi ülése feltárt. Eppen ezért ezeknek a hibáknak kiküszöböléséhez és a megszabott feladatok megoldásához a pedagógusoknak is hozzá kell járulniuk a maguk területén - fejezte be beszédét Jóboru Magda.

Ezt követően még több hozzászólás hangzott el, majd az első országos iparitanuló-képzési értekezlet Sásdi Nándornak, az MTH elnökének zárószóival ért véget. /MTI/

Ko

M I B E L F Ö L D I H I R E K

B 51. kiadás

1952. szeptember 17.

20 óra perc

/Andics Erzsébet előadása, 8. folyt./ FT/Gy FT Bn

A békepárt esetében eredeti leg haladó tényezőknek és irányzatoknak ellenforradalmivá válásáról van szó, a forradalmaknak arról a törvényszerűségéről, hogy a fejlődésükkel lépést tartani nem tudó osztályok vagy rétegek ezeknek a forradalmaknak gátlóivá, majd ellenségeivé válnak. Azzal, hogy a föluton való megállást, a megalkuvást hirdetik, tulajdonképpen ellenforradalmi tényezőkké lesznek.

A forradalmak története mindenütt az árulás többféle változatát ismeri. Nemcsak az ellenséggel való közvetlen szövetekezést, a leplezetlen, nyílt árulás példáit, hanem az árulásnak a másik változatát is: a forradalom táborán belül leplezetten fellépő, gyávaságból, kishitűségből, ingadozásból fakadó árulást. Sőt mi több, az összes forradalmak, így a magyar 48-as forradalom története is azt példázza, hogy a belülről, mérséklő "oppozíció" formájában fellépő, a forradalom hatalmi szervein belül magát megfészkelő árulás, a forradalom belső alapjait aláásó alattomos, kártévő tevékenység az árulásnak a veszedelemesebb fajtája.

A békepárti reakció bent ült a vezető államszervekben. Felhasználhatták a parlamentet és a sajtót, a hadsereget és a közigazgatást és fel is használták a forradalom gyengítésére. A békepártnak széles társadalmi alapja volt, mégpedig a forradalom vezető osztálya. A békepárti reakció tehát a forradalomnak mintegy a központi idegrendszerét támadta meg.

Végül, de nem utolsó sorban különösen veszedelemessé tette a békepártot az a körülmény, hogy Kossuth képtelen volt a békepárt ellen azzal a következetességgel harcolni, amellyel az aulikus arisztokrácia ellen fellépett.

Amíg a nyíltan hazááruló arisztokratákkal vívott harc szinte megedzette Kossuthot, még keményebbre kovácsolta, addig a békepárt aknamunkája főképen pedig az a körülmény, amit a párt erőrekapása csak kifejezett: a középnemesség egyre nagyobb részének elfordulása a forradalomtól, Kossuthot derékbatörte. Csak ezzel lehet megmagyarázni az olégtelen, érthetetlen lépéseknek egész sorozatát részéről, amit betetőzött a teljes politikai és katonai hatalom átadása Görgeynek, annak az embernek, akinek áruló szándékai már régen nem voltak előtte ismeretlenek.

14

x x x

/Folyt. köv./

M T I B É L F Ö L D I H I R E K

B 52. kiadás : 1952. szeptember 17. 20 óra 40 perc

/Andics Erzsébet előadása, 9. folyt./ FT/Gy FT Bn

A békepárti Kovács Lajos megemlékezéseiben elmondja, hogy 1849 szeptemberében - tehát alig egy pár héttel a világosi katasztrófa után következő zűrzavar közepette, hogy találkozott össze Nagyváradon az áruló gróf Zichy Ferencceel. Kovács Lajos elmondja, hogyan fejezték ki egymásnak kölcsönös sajnálkozásukat afelett, hogy nem tudták megteremtteni korábban a kapcsolatot a forradalom minél gyorsabb felszámolása érdekében. Az aulikus császári biztosok leghihedtebbikének és a debreceni békepárt egyik főkorifeusának ez a találkozója valóban szimbolikus volt. Az egyik kívülről támadta a forradalmat, kénkedett, rekvirált, szervezte az ellenség támogatására a hátszínre, a másik a debreceni országgyűlésen támadta a baloldalt, "opponált" Kossuth politikájával szemben, gáncsolta és lejáratta a forradalmi intézkedéseket. Kétségtelen, hogy mind a kettő ellenforradalmár és áruló volt, az sem kétséges, hogy melyik volt a kettő közül a veszedelmesebb. /MTI/

A DISz Központi Vezetőségének felhívása

§ DISz Gy Ie
DISz-tagok, fiatalok, uttörők!

Vegyetek részt a Művészeti Csoportok II. Országos Versenyén!

Pártunk és kormányunk a kulturális felemelkedés hatalmas lehetőségeit nyitotta meg az ifjúság előtt. Az irodalom és művészet tanít, nevel, szórakoztat, gazdagítja és szépíti életünket, elősegíti a termelőmunka és a tanulás magasabb színvonalra való emelését, ezért kapcsolódnak be az ifjúság széles tömegei a kulturális tömegmozgalomba. A művészeti tevékenység közben az ifjú tehetségeknek eddig soha nem tapasztalt gazdagsága került felszínre. Művészeti csoportok fiataljai kiváló eredményeket értek el az I. Országos Kulturversenyben, az ipari tanulók kulturversenyében és nagy dicsőséget szereztek hazánknak a világ békeszerető ifjúságának hatalmas seregszemléjén, a berlini III. Világifjúsági Találkozó művészeti versenyén.

K

/Folyt.köv./

MTI BALFÖLDI HIREK

B 53. kiadás

1952 szeptember 17

20 óra 15 perc

Több község és tszcs visszakarta a kukorica és burgonya szabadpiaci értékesítésének jogát

k BgYM 3 Tr/Hnó Ká M VE

Alig három hete, hogy kormányunk életbeléptette a kukorica és a burgonya szabadforgalmának ideiglenes korlátozását. A kukorica törése és a napraforgó szedése nemrég indult meg, mégis a községek és a tszcs-k jelentős eredményeket értek el a kukorica és a burgonya begyűjtése terén. A jó teljesítést nagymértékben segíti a december 1-i párt- és kormányhatározat, amelynek értelmében a beadási tervüket száz százalékra teljesítő községek és tszcs-k új-ból visszakapják szabadpiaci értékesítési jogukat. Máris vannak olyan községek és tszcs-k, amelyek kukoricából vagy burgonyából eléget tettek kötelezettségüknek. A kukorica, illetve a burgonyabeadási kötelezettségek száz százalékos vagy azon felüli teljesítéséért a begyűjtési miniszter több községnek és tszcs-nek szeptember 17-től kezdve visszaadta a kukorica és a burgonya szabadforgalmát.

A begyűjtési miniszter engedélye alapján szabadon árusíthatja kukoricáját Jászárokszállás /Szolnok megye/ dolgozó parasztsága és a jászladányi /Szolnok megye/ "Uj barázda" tszcs és tagjai.

Burgonyájukat szabadon értékesíthetik Örcsök, Varszóló, Főnyed, Csákány, /Somogy megye/, Fertőszőlő, Rábatotony /Győr megye/, Tunyomatólc /Szabolcs megye/, Polgár /Hajdu megye/ község dolgozó parasztjai és a tunyomatólcsi "Szabadsághajnal" tszcs és tagjai.

A kukorica- és burgonyabeadási tervüket elsőnek teljesítő községek jó példáját kövessék a többi községek és tszcs-k. A begyűjtés határidőre való teljesítésével és túlteljesítésével írják elő, hogy kukorica- és burgonyabeadási tervüket megelőzően teljesítsék, és ennek eredményeképpen visszakapassák a szabadpiaci értékesítés jogát, ami jelentős jövedelemhez juttatja a becsületesen teljesítő dolgozó parasztokat, a tszcs-eket és ezek tagjait.

Szerkesztőségek figyelmébe!

Bc/Va/Hnó M VE Mai B 22. kiadásunk második hírének /Nógrádi Sándor altábornagy beszél a monoki Kossuth-emléktünnenszemen/ első mondata helyesen a következő:

Monokon, Kossuth Hajos szülőfalujában szeptember 19-én, pénteken ünnepélyes keretek között koszorút helyeznek el a magyar nép nagy fia, Kossuth Hajos szülőházának falán lévő emléktáblánál.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 54. kiadás 1952. szeptember 17. 20. óra 20 perc

/A : DISZ Központi Vezetőségének. . . 1. folyt. / Disz § PE Ic

DISZ tagok, fiatalok, uttörők, művészeti csoportok ifju tagjai! Jelentkeztek minél nagyobb számban a művészeti versenyben való részvételre, s eredményes munkáttal járuljatok hozzá a verseny sikeréhez. A verseny célja, hogy lemérje az énekkarok, tánc- és színjátszó-csoportok, zenekarok, rigmsbrigádok és bábjátszó csoportok fejlődését, további lendületet adjon kulturális tömegmozgalmunk kibontakozásának. Lelkesítsen benneteket az, hogy a versenyben kiváló csoportok képviselik majd a magyar ifjúságot a IV. Világifjúsági Találkozóán!

DISZ-vezetők, művészeti csoportok ifju tagjai! Erősítsétek, fejlesszétek a csoportok művészeti színvonalát. Ügyeljétek a kultureszervezetek műsorának helyes megválasztására, színdarabokon, táncszámokon, kórus- és zeneműveken keresztül fejlesszétek ki új életünket. A csoportok fellépéseikkel segítsék az ifjúság részvételét a békéért folytatott harcban, öt éves tervünk végrehajtásában, a termelőszövetkezeti mozgalom megszilárdításában, fejlesztésében. Segítsék az ifjúság honvédelemre való felkészülését, a haza szeretetére, az ellenség elleni gyűlöletre való nevelését. Apolják klasszikus és népi hagyományainkat, törekedjenek az ifjúság kulturális színvonalának további emelésére.

DISZ-vezetők! A művészeti csoportok versenye segítse elő a DISZ szervezetek kulturális munkájának fellendülését. Hozzatok létre minél több új csoportot, elsősorban énekkarokat, táncszervezeteket és zenekarokat. A kulturális verseny lehetőségeit felhasználva szélesítsétek a DISZ politikai befolyását az ifjúság tömegei között. A versenyben résztvevő szervezeteken kívüli fiatalokat vonjátok be a DISZ munkájába.

Előre a Művészeti Csoportok II. Országos Versenye sikeréért, kulturforradalmunk újabb győzelmei felé!

DOLGOZÓ IFJUSÁG SZÖVETSÉGE

Központi Vezetősége

/MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 55. kiadás

1952. szeptember 17.

21 óra 05 perc

A Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Történelmi Társulat ünnepi ülészakának harmadik napja

t D/Tr/PE M FT Ie

A Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Történelmi Társulat ünnepi ülészakának harmadik napján, szerdán este az Eötvös Loránd Tudományegyetem aulájában rendezett ülésen megjelent Andics Erzsébet Kossuth-díjas akadémikus, a Magyar Történelmi Társulat elnöke, Rusznyák István Kossuth-díjas, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Trencsényi-Waldapfel Imre akadémikus, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora, valamint a magyar tudományos élet számos más kiválósága. Megjelent az ülésen több baráti állam budapesti külképviselőjének képviselője is.

Az ülést Rusznyák István Kossuth-díjas, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke nyitotta meg, majd Andics Erzsébet Kossuth-díjas akadémikus tartotta meg "Kossuth és a békepárt" című előadását. /Beszédét előző kiadásainkban közöltük./

/folyt. köv./

Kónya Albert közoktatásügyi miniszterhelyettes megnyitotta az egyetemi és főiskolai oktatószemélyzet ideológiai tanfolyamát

t Sr/Va/PE Ie 4

Az egyetemi és főiskolai oktatószemélyzet 1952/53-as évi ideológiai tanfolyamát szerdán este nyitották meg az EFEDOSZ székház zsufolásig megtelt nagytermében. Kónya Albert közoktatásügyi miniszterhelyettes ünnepi beszéde elején a kétéves tanfolyam tavalyi munkájával foglalkozott. Elmondotta, hogy az első év megindulásakor az egyetemi és főiskolai oktatók több mint 90 százaléka jelentkezett a tanfolyamra, s a tanév folyamán a résztvevők száma további öt százalékkal emelkedett. A szóbeli eredmények mellett ugyancsak komoly sikerként kell elkönyvelni, hogy a konferenciákon általában eleven, színvonalas viták alakultak ki annak a mélyérdeklődésnek következtében, amellyel oktatóink a szocializmus és kommunizmus építésének tudománya, a marxizmus-leninizmus felé fordulnak.

Az első évben elért eredmények - folytatta - biztató alapot adnak az új tanulmányi évhez. Ez ezután tárgyalandó anyagok még közvetlenebbül kapcsolódnak mindennapi életünkhöz s az oktató munkához. Így biztosra vehető a konferenciák színvonalának további emelkedése.

Kónya Albert beszéde után Fogarasi Béla Kossuth-díjas akadémikus tartotta meg előadását: "Az anyag elsődleges és a tudat másodlagos volta. A világ és törvényszerűségeinek megismerhetősége" címmel. /MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 55. kiadás 1952. szeptember 17. 21 óra 05 perc

A Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Történelmi Társulat ünnepi ülészakájának harmadik napja

t D/Tr/PE M FT Ie

A Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Történelmi Társulat ünnepi ülészakájának harmadik napján, szerdán este az Eötvös Loránd Tudományegyetem aulájában rendezett ülésen megjelent Andics Erzsébet Kossuth-díjas akadémikus, a Magyar Történelmi Társulat elnöke, Rusznyák István Kossuth-díjas, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Trencsényi-Waldapfel Imre akadémikus, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora, valamint a magyar tudományos élet számos más kiválósága. Megjelent az ülésen több baráti állam budapesti külképviseletének képviselője is.

Az ülést Rusznyák István Kossuth-díjas, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke nyitotta meg, majd Andics Erzsébet Kossuth-díjas akadémikus tartotta meg "Kossuth és a békepárt" című előadását. /Beszédét előző kiadásainkban közöltük./

/folyt. köv./

Kónya Albert közoktatásügyi miniszterhelyettes megnyitotta az egyetemi és főiskolai oktatószemélyzet ideológiai tanfolyamát

t Sr/Va/PE Ie 4

Az egyetemi és főiskolai oktatószemélyzet 1952/53-cs évi ideológiai tanfolyamát szerdán este nyitották meg az EFEDOSZ székház zsufolásig megtelt nagytermében. Kónya Albert közoktatásügyi miniszterhelyettes ünnepi beszéde elején a kétéves tanfolyam tavalyi munkájával foglalkozott. Elmondotta, hogy az első év megindulásakor az egyetemi és főiskolai oktatók több mint 90 százaléka jelentkezett a tanfolyamra, s a tanév folyamán a résztvevők száma további öt százalékkal emelkedett. A szóbeli eredmények mellett ugyancsak komoly sikerként kell elkönyvelni, hogy a konferenciákon általában eleven, színvonalas viták alakultak ki annak a mélyérdeklődésnek következtében, amellyel oktatóink a szocializmus és kommunizmus építésének tudománya, a marxizmus-leninizmus felé fordulnak.

- Az első évben elért eredmények - folytatta - biztató alapot adnak az új tanulmányi évhez. Az ezután tárgyalandó anyagok még közvetlenebbül kapcsolódnak mindennapi életünkhöz s az oktató munkához. Így biztosra vehető a konferenciák színvonalának további emelkedése.

Kónya Albert beszéde után Fogarasi Béla Kossuth-díjas akadémikus tartotta meg előadását: "Az anyag elsődleges és a tudat másodlagos volta. A világ és törvényszerűségeinek megismerhetősége" címmel. /MTI/

Ko

B . kiadás 1952. szeptember 17. 21 óra 50 perc
/A Magyar Tudományos Akadémia. . . 1.folyt./ M/PE FT Ie

Andics Erzsébet nagy tapssal fogadott előadása után
Révész Imre akadémikus tartott korreferátumot "A Függetlenségi
Nyilatkozat" címmel.

/Révész Imre

- Pontosán egy esztendővel a függetlenségi és detroni-
zációs határozat meghozatala előtt, 1848 április 14.-én érkezett
meg Kossuth Pestre Pozsonyból, a bevégeződött utolsó rendi ország-
gyűlésről - kezdte korreferátumát / - Válaszolva az öt tizazrek
élén üdvözlő Vasvári Pál beszédre, többek közt a következő ki-
jelentéseket tette:

"Vannak nagy időszakok a világ évkönyveiben, - az em-
beriség sorainak forduló pontjai - de a historia mindig ki tudja
jelölni az embert, aki ha nem volt volna, vagy nem azon helyen
volt volna, a történet másként alakul. Most nem úgy van - most
nincs ember Európában, nincs hazánkban, ki rá tehetné kezét az
eseményekre, s mondhatná: én csináltalak. - Az egyéni nagyság
szinekválva van /azaz kikapcsolódott, megszűnt "conditio sine
qua non" lenni, / - az emberiség nagy egyénisége lépett helyére -
... mögöttünk egy örvény, melybe a nemzet történetje eltemette-
tett - előttünk egy új vidék, alaktalan még, melynek formái
szülemelés alatt vannak, - s mi még nem tudjuk, Achill vagy Ther-
sites /azaz: dalia vagy nyomorok/ fog-e születni - de azt tudjuk,
hogy midőn a világ megrázkódik, nem vakond turás van készülőben,
s ki egy ezredév sziklájához támaszkodik, nem áll biztosabban,
mintha egy nádszálhoz fogódznék".

Jós szavakat mondott itt ki ez a lángszellem, amilyenek
különben ónála azelőtt és azután sem szokatlanok, jós szavakat,
amelyekkel nemcsak a pontosan egy esztendő múlva, 1849 április
14.-én bekövetkezett hatalmas debreceni döntés jelentőségére veti-
tett előre fényt, hanem, a villám pillanatnyi fellobbanásával a
fellegekbe borult látóhatár legszélén, egy egész évszázad magyar
és európai útját előre bevilágította.

Kossuthnak ezek a csodálatos szavai és még csodálato-
sabb életpályája adják az egyik legszebb illusztrációt a marxi-
lenini-sztálini történetiszemlélet egyik ismeretes, óppoly átütő
igazsággal, mint amilyen zseniális egyszerűséggel megfogalmazott
alapvető tételének:

/folyt. köv./ K9

57.

B. . . kiadás

1952. szeptember 17.

22 óra 05 perc

/A Magyar Tudományos Akadémia. . . 2.folyt./ M/PE FT Ie

"... nem a hősök csinálják a történelmet, hanem a történelem hozza létre a hősöket, következésképpen nem a hősök teremtik a népet, hanem a nép teremti a hősöket és viszi előre a történelmet."

Csak a szocializmust és vele az új és igazi magyar hazát építő népi demokrácia tudhatta meglátni és szoborba vésni Kossuthban a valódi hőst: azt, akit a népe, a nemzete tett hőssé, mert helyesen tudta felfogni népe, nemzete társadalmi fejlődésének feltételeit, és minden áldozatot vállaló engedelmességgel vetette bele magát a feltételek megjavításába. "Egyénileg törpék voltunk bár - mondja egyik gyönyörű irásában, már közel a 70.-ik életévéhez - a nemzet egészében, óriási volt, míg az átkok legsúlyosbika... az árményszerűen fel nem szitogatott önbizalmatlanság az óriást is el nem törpítő."

A magyar nemzeti függetlenség megvalósításában a magyar társadalomfejlődésnek sorrend szerint legelső és immár elodázhatatlan szükségletét ismerte fel Kossuth. Felismerte azt, hogy nemzete számára sem a gazdasági alapban, sem a politikai és kulturális feltételekben nem lehetséges komoly, reális haladás addig, amíg a népsorvasztó és nemzetellenes Habsburgi abszolutista kereteket össze nem törli egy elszánt ökolcsapás. A magyar Denton hallatlan merészséggel épp erre az elszánt ökolcsapásra vállalkozik 1849. április 14-én.

A Kossuth alakja körül a ferencjózsefi korszakban fonódott hamis kispolgári hoscultusznak éppen az volt a legnagyobb veszedelem, hogy tulajdonképpen a reakciós ellenforradalmi szemléletek terjedését és meggyökeresedését segítette elő az "uri Magyarország" felülről irányított köztudatában.

/folyt. köv./

Helyreigazítás

nl/PE Ie

Mai B 39. kiadásunk harmadik bekezdésének első mondata helyesen a következő:

A hozzászólások során Pálfi Károly a székesfehérvári 23-as iparitanulóiskola küldötte a szakosítás jelentőségéről beszélt.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 58. kiadás

1952. szeptember 17.

2 óra 10 perc

Helyreigazítás

Ie/PE Ie

Mai B 9-es kiadásunk /Csütörtökön forgalomba állítják a fővárosban az első két "Ikarus 60" típusu autóbust/ alulról számított harmadik sorának közepétől helyesen:

Nyugati pályaudvar - Újpest S z i l á g y i -utca között...

- - - -

Időjárásjelentés

PE Ie

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 17.-én szerdán este 21.órákor:

Növekvő felhőzet

A Sarkvidékről lehuzódó hideg levegő elárasztotta már Angliát és elérte a belga és holland partokat.

Hazánkban szerdán jobbára derült volt az ég. A hőmérséklet országsszerte 20-23 fokig emelkedett. Budapesten szerdán 21 órákor a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás csütörtök estig: növekvő felhőzet; több helyen, főleg nyugaton eső, mérsékelt déli-délnyugati szél. A hőmérséklet alig változik.

Várható hőmérsékleti értékek Budapestre: csütörtökön reggel 9-11, délben 21-23 fok között. /MTI/

- - - -

R.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 59. kiadás

1952. szeptember 17.

22 óra 25 perc

/A Magyar Tudományos Akadémia. . . 3. folyt./ t. 23. l. e

Kossuthnak erre a példadó elszántságára nemcsak a saját népének volt szüksége, hanem a Habsburg-monarchia minden más elnyomott népének is, sőt minden európai népnek, amely akkor a társadalmi kizsákmányolás mellett, annak leggonoszabb témasza alatt: a nemzetellenes politikai elnyomás alatt is nyögött. 1849 április 14-én Debrecenben nemcsak a magyar dolgozó népnek már akkor harmindfélszázados alkotmányos sóvárgása öltött testet, nemcsak a száz év múlva bekövetkezett teljes társadalmi felszabadulás felé lett megtörve az egyetlen lehetséges út és - legalább is látszólagosan - megvalósítva a legelső nélkülözhetetlen előfeltétel. Hanem 1849 április 14-én Debrecenben egész Közép- és Kelet-Európa fölött is kigyúlt egy izzó fátylaláng, amely magyhamar kioldani látszott ugyan, de akkorra már beköltözött minden szabadságszerető, a nép javát kereső emberszívbe.

Ámde a magyar Danton ugyanakkor ugyanabban az elszánt aktushoz nem tudott teljesen és következetesen magyar Anteus maradni. 1848 április 14-én tragikus előérzettel kimondott jószavai legelőször is saját magán teltek be: egy esztendő múlva sem bírta megtalálni a biztos fogódzó pontot a világrázkódásban. Azt hitte, hogy egy ezredév sziklájához támaszkodik, amikor nemzetét a Habsburg ház fojtogató karjaiból kiszakítva is megpróbálta megtartani az u.n. "Szent korona" iránti hűségben és emiatt nem helyezkedik egyszerre nyíltan köztársasági alapra - pedig csak nád-szába fogódzott, mert a magyar nép számára, valódi szükségleteinek kielégítése helyett, már ekkor is csak álpoótlék, babonás szurrogátum volt a "szeretett király" képe, amint azt Kossuth osztálykorlátaitól e téren teljesen mentes Petőfi már előbb tűzostor-szavakkal vágta oda a "szentelen hízélgésnek". Azt is hitte Kossuth, hogy egy ezredév sziklájához támaszkodik, amikor az u.n. "történelmi középosztály" nemzetfenntartó erejében bizakodik, s annak mentése érdekében újra meg újra megtorpan a dolgozó nép teljes felszabadításához vezető úton - pedig csak nád-szába fogódzott, mert a való helyzet és annak fejleményei lépten-nyomon megmutatták, hogy a középnemesség, különösen annak nagyobb vagyonu és vagyont féltő része nemcsak egymagában nem alkalmas, hanem még a vékony és fejletlen polgári rétegekkel összefogva sem alkalmas arra, hogy a nemzeti haladásnak és fejlődésnek maradandólag élére álljon s azt hatalmasan előrelendítse: nem alkalmas erre, mert képtelen a dolgozó néppel belső kapcsolatot találni s a maga osztályérdekét azének alárendelni.

/folyt. köv./

KO

60. M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B . . kiadás 1952. szeptember 17.

22 óra 30 perc

Szerkesztőségk figyelmébe!

Bc/tot/Pd FT Ni

hető: Andics Erzsébet előadása a következő módosításokkal közöl-

lyette a következő szöveget adjuk:

mondotta: Andics Erzsébet előadásában a többi között a következőket

- A középnemesség a nemzeti küzdelmeknek évszázadok óta hordozója, a haladó reformtörőkrészek képviselője, az 1848-49-es magyar forradalom és szabadságharc vezető osztálya volt. Az 1848-49-es csónapnyeknek a nagybirtokos arisztokraciánál aránytalanul fontosabb központi szereplője. Hangadó volt az országgyűlésen és a kormányban, közben tartotta a legfontosabb pozíciókat az államapparátusban, a hadseregben, stb. A középnemesség politikai evolúciójának, a forradalon egyes szakaszokban tanúsított magatartásának a kérdése éppen ezért döntő jelentőségű, ugyanakkor rendkívül bonyolult kérdés.

Andics Erzsébet a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a középnemességnek a reformkorszak és a forradalom különböző szakaszaiban tanúsított magatartása vizsgálatánál okvetlenül figyelembe kell venni, hogy ez a társadalmi réteg ebben az időben már nagymértékben differenciálódott; elcsen még kell különböztetni a jómódu birtokos középnemességet a középnemesség alsóbb, jelentős mértékben polgari értelmiséggé vált részétől. Elmondotta, hogy a középbirtokos nemesség megnyerésére és befolyásolására nem minden alap nélkül számítottak a konzervatívok, s hogy a polgari alakulás döntő kérdésében a jobbágyfelszabadítás kérdésében igen nagy különbség volt a birtokos és a birtoktalan nemesség között.

A B. 45. kiadás /3.folyt./ második bekezdésének 10. sorában vizsgódó mondat /...a hazafias érzelmi középnemesség számos helyen kivette a részét/ után kerjük bevenni a következőket: A gerinces, hazafias magatartás a megyei és városi tisztikar részéről sajnos nem volt általános. Voltak ellenkező esetek, mégpedig túlságosan nagy számban.

A B. 47. kiadás /5.folytatás/ második bekezdése második sorában szereplő évszám helyesen 1849. /MTI/

*

61.

M E I B E L F Ö L D I H I R L E K

B . kiadás

1952. szeptember 17.

22 óra 35 perc

/A Magyar Tudományos Akadémia. . . .folyt./ t M/PE Ie

Es még azt is hitte Kossuth, hogy egy ezredév sziklájához támaszkodik, amikor erőnek erejével fenn akarja tartani az u.n. "szentistváni Magyarország" közjogpolitikai koncepcióját és a magyarországi nemzetiségek jogosult nemzeti törekvéseivel szemben jóformán az utolsó pillanatokig semmi olyan tényleges engedelményre sem hajlandó, amely tulmegy a pusztán egyéni szabadságjogok határvonalán. - Pedig csak nédszálba fogódzott, mert a "szentistváni Magyarország" a társadalmi anyagi valóságban a történelmi fejlődés realisan szemlélt stádiumában már akkor üres illúzió volt, már akkor kezdett azzá a lidércfénnyé válni, amelyet azután a horthyismus kétbalkezes "államművészei" tuncoltattak meg az ellenforradalom mocsaras ingoványai felett. - fejezte be Révész Imre.

Ezután Borus József aspiráns tartott korreferátumot "Kossuth harca a honvédsereg árulói ellen, a forradalmi hadművészet alkalmazásáért" címmel.

- Kossuth árulók elleni harcának szerves részét képezte az a tevékenység - kezdte korreferátumát - melyet a honvédő háború legfőbb szervezőjeként a hadsereg forradalmi szelleméért és az új hadművészet alkalmazásáért fejtett ki. Kossuth - történelmünkben elsőnek - felismerte, hogy a hadsereg harcképességét mindenekelőtt annak szelleméhatározza meg. A sereg forradalmi szellemének megteremtéséért és az új hadművészet alkalmazásáért eles harcot kellett vívni mind a nyílt fekete-sárga reakcióval, mind a belső, a lappangó ellenességgel.

A hadsereg forradalmi szelleméért vívott harcot Kossuth a teljhatalmu kormánybiztosok feladatává tette. A fekete-sárga reakció elleni harc vitelére került Görgey is a fősereg élére, de ez az osztrák iskolában nevelődött tábornok képtelen volt a forradalmi hadsereg sajátosságainak a megértésére. Az árulói tisztek ellen nem forradalmi szigorral lépett fel, hanem mint a 2. sorozat két zászlóaljából a további szolgálatot megtagadó 25 tiszt esetében, előbb fizetéses szabadságot, majd az országból való szabad eltávozást biztosított részükre. Így tevékenységével nem elősegítette, hanem akadályozta az árulók elleni harcot.

Kossuth súlyos harcot vívott a forradalmi katonai elvek, az új hadviselés gyakorlatának alkalmazásáért is. Kossuth helyesen szervezte és vezette 1848 őszén és telén a kilenc oldalról megindult ellenséges támadás elleni harcot. Ebben kiváló segítséget kapott a forradalmi parancsnokoktól és a népből jött tisztektől. Ezek a hadvezérek honvédek élén hősi harcokban megállították a betört ellenséget és nem egy helyen sikeres ellentámadásba mentek át.

/folyt. köv./

KO

B... kiadás 1952. szeptember 17. 22 óra 45 perc

/A Magyar Tudományos Akadémia. . . 5.folyt./ t M/PE Ie

A honvédelem ügyét egyedül Görgey, a főserceg vezére tartotta kilátástalannak. Windischgrätz támadásának másnapján megírta Kossuthnak, hogyan értelmezi ő az egész szabadságharcot: "... meggyőződésem, hogy Magyarország lakosságának legtöbb része meg nem érdemli, hogy csak egyetlen becsületese ember is feláldozza életét érte."

Kossuth harcának, melyet a forradalmi hadművészet alkalmazásáért folytatott, legnagyobb eredménye a dicsőséges tavaszi hadjárat volt. A siker a fiatal honvédsereg hazaszeretetének, minden nehézséget felülkúló lelkesedésének köszönhető. Kossuth erre kívánta alapozni az intervenció elleni harcot is, de tervei végrehajtását az intervenció miatt beállt fejetlenség következtében, a békepárt felülkerkedése után nem tudta biztosítani.

Az ünnepi ülészeket Rusznayk István a következő szavakkal zárta be:

- Azok az új kutatások, amelyekről a felszólalók szókat adtak, az eddiginél is világosabb képet állítják előnk Kossuth nagyszerű alakjának, még őlesebben domborítják ki Kossuth példamutató jellemvonásait. Minket, a magyar tudomány dolgozóit, Kossuth példája arra int, hogy munkánkat hazánk függetlenségének, szocialista építésének szolgálatába állítsuk, hogy erőnket a néppel való összeforrottságban keressük, hogy a magunk területén is kíméletlen harcot folytassunk a haza, a nép minden ellensége ellen. A kossuthi példát követve mi is elmondhatjuk Kossuth-tal: "Bizzunk magunkban, s ha magunkhoz hívek leszünk, megtartjuk amit nyertünk; ami még hátra van, azt megszerezzük; s a nemzet lelkesült erejével kiviyandó béke szent öln... Magyarhon szabad földje kevés évek alatt paradicsomná virul." /MTI/

Csehszlovák postaügyi küldöttség érkezett Budapestre

§ Pom PE Ie

Dr. Alois Neuman csehszlovák postaügyi miniszter vezetésével szordán csehszlovák küldöttség érkezett Budapestre a csehszlovák-magyar postaügyi egyezmény megkötésére. A küldöttséget Katona Antal postaügyi miniszter és Stefan Major budapesti csehszlovák követ fogadták. A fogadáson megjelentek még a magyar postaügyi minisztérium vezető tisztviselői és a csehszlovák követség

több tagja. /MTI/

V ó g e

ko